ATEITIS

1953 M

NR. 7

RUGSĖJIS

ATEITIS eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

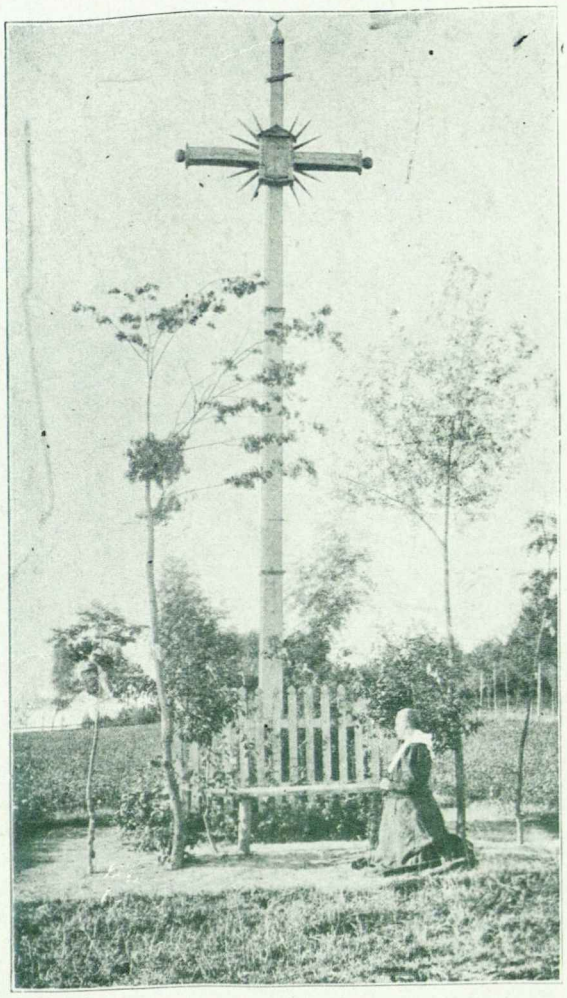

Motina meldžiasi prie kryžiaus

TURINYS

Alfa Sušinskas — Šviestis ir šviesti 153
Kun. J. Petrėnas — XX-jo amžiaus Madona 154
Daiva Nauragytė — Eilėraščiai 155
A. Kasiulaitis — Ateitininko tautinis kelias 156
Kęstutis Keblinskas — Keliasįnaktį 158
J. Gravrogkas — Žmogaus kūrybos pobūdis 160
Daiva Nauragytė — Liepa (eil.) 161
Juozas Šeškevičius — kunigas 161
Alfa Sušinskas — Nors kelias minutes 162
Vilmanta Karečkaitė — Ašara (eil.) 162
Antanas Sabaliauskas —Kaip veikia televizija 163
Lietuviai stato Indijoje bažnyčią 163
Jonas Kučiauskas — Prie ežero (moksl. at-kų stovykla) 164
Danguolė Sadūnaitė — Tau (eil.)..... 164
Kibirkštėlės stovyklauja (merg. stovykla Putname) 166
Rūta Laukaitytė — Eilėraščiai 166
P.. Natas — Pavasario milijonai (eil.) 167
B. Mikalauskas — Beethoveno mišios 167

SPORTAS

P. Ganvytas — Imtynės ir psichologija 168

KREIVOS ŠYPSENOS 169

DARBAI IR ŽMONĖS 170

Iš Pax Romana gyvenimo 172

ATSKLEISTA KNYGA

A. Tyruolis — Popiežiaus laiškai žmonėms 174
G. M. — St. Būdavo "Loreta" 174

PLAČIAME PASAULYJE 175

Viršelyje — Tinklinis berniukų stovykloje Kennebunke. Nuotr. V. Maželio.
Viršelio IV psl. dail. V. K. Jonyno piešinys.

1953 METAI RUGSĖJIS — SEPTEMBER Nr. 7

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

VYR. REDAKTORIUS — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS: J. Baužinskas, K. Kudžma, G. Macelytė.

Redakcijos ir administracijos adresas:

"Ateitis", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

PRENUMERATA metams: $4.00 pagal U. S. dol. kursą

Garbės prenumerata metams $10.00.

Atskiro nr. kaina 40 ct.

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the

Lithuanian Catholic Youth Association **"Ateitis"**,

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Subscription $4.00 per year.

Single copy 40 cents.

Entered as second - class matter at the post office at Brooklyn, New York, March 31, 1950 under the Act of March 3, 1897.

ŠVIESTIS IR ŠVIESTI

Mokslo metus pradedant

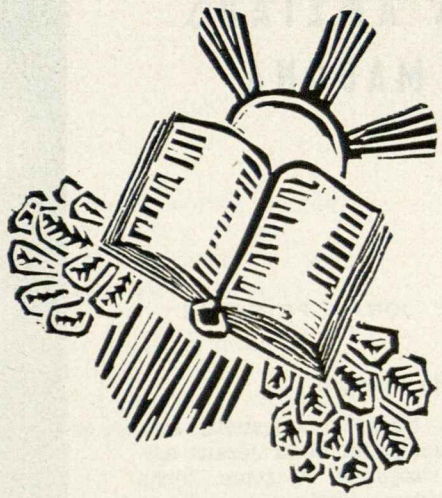

ALFA SUŠINSKAS

Mane labai jaudina kelis kartus girdėta šitokia istorija iš netolimos lietuvių praeities čia, Amerikoje. Taip atsitikdavo nekartą prieš keliasdešimt metų, kai lietuviai, į šį kraštą atvykę, jieškodavosi darbo. Sus.kalbėti negalėdavo. Tai ką kaikurie iš jų darydavo? Jie vaikščiodavo palei fabrikus, sau ant nugarų užsikabinę skelbimus anglų kalba: "Jieškau darbo!" Nevienas ir iš nelietuvių šitaip pasielgdavo.

Tokie buvę faktai nėra juokingi, ir aš čia nepašaipauju; tokie faktai yra graudus ir skaudus praeities prisiminimas, kada žmonės neturėdavo kitokių būdų prasimušti į gyvenimą... Jie atsivežė su savim tik gerą ir taurią širdį, bet gyvenimas nebuvo leidęs jiems atsivežti ir mokslo, išsiprūsinimo, kuris būtų padėjęs jiems prasiskinti kelią pirmose imigracijos dienose. Norėdami rasime daug skaudžių pavyzdžių, kaip nevienas iš lietuvių turėjo ar net tebeturi žiauriai kentėti dėl to, kad sąlygos jiems nedavė progos šviestis ir kiek daugiau išsilavinti...

Mums reikia mokslo ir išsilavinimo, betkuriais būdais pasiekiamo! Prof. K. Pakšto duodamais duomenimis, JAV lietuviai mokslo siekiančiais žmonėmis, bent seniau, proporcingai stovėjo žemiau už negrus... Dėl to nenuostabu, kad lietuvių įtaka viešajame JAV gyvenime buvo labai maža: trūko išlavintų smegenų ir paruoštų charakterių... Netokia jau didelė lietuvių įtaka viešajame Amerikos gyvenime yra ir dabar... Visai suprantama kodėl... Mes siekiame šviesos ir mokslo ne tuščios garbės išskaičiavimais, bet kad galėtume daugiau ir labiau šviesti sau patiems ir kitiems.

Pagrindinis švietimosi šaltinis yra betkuri mokykla. Bet ir pomokyklinis (ar užmokyklinis) švietimasis yra nė kiek nemažiau vertingas už pagrindinį mokyklinį švietimąsi. Baigęs kurią nors mokyklą, žmogus negali sustoti švietęsis; sustojęs netrukus jis pradės žengti atgal atžangos keliu.

Visoms tautoms mokyklinis švietimasis yra reikalingas, bet mums, lietuviams, jis yra ypač būtinas. Reiktų ničnieko nesigailėti ir į mokslus eiti. Juk mes turime prasiveržti į pirmąsias vietas visose gyvenimo srityse. Be atitinkamo išsilavinimo tai yra beveik neįmanoma pasiekti.

Pomokyklinis švietimasis yra labai daugelio nepaisomas. Šitoks elgesys yra klaidingas ir kenksmingas. Mokyklinis švietimasis (tiksliau: mokymasis) tetrunka tik kelerius, ar keliolika metų. Tuo tarpu pomokyklinis švietimasis turi trukti iki žmogaus gyvenimo saulėlydžio... Žmogus, kuris, baigęs mokyklą, toliau per metus neperskaito bent keliolikos knygų, neprogresuos savo kultūriniame kelyje... Žinoma, knyga nėra vienintelė priemonė švietimuisi, auklėjimuisi bei kultūrinimuisi; ji tėra tik viena iš reikalingųjų priemonių šiame kelyje, tačiau ši knygos priemonė yra būtina ir niekuo neatstojama. Pomokykliniam švietimuisi siekti yra daug priemonių, daug būdų, daug kelių. Norintysis visada juos suras ir jais tinkamai pasinaudos.

Tremties lietuviai yra išsiblaškę po įvairius kraštus, ir dėl to tremties jaunimui tenka mokytis svetimose įvairių kraštų mokyklose. Tenka labai apsidžiaugti, kad mokyklinis lietuvių jaunimas daug kur skina mokymosi bei darbštumo laurus: juk tiek daug tremties jaunimo įvairiuose pasaulio kraštuose baigė pernykščius mokslo metus pirmųjų mokinių eilėse! Tai labai puikus ženklas ir puiki atestacija tremties jauniesiems!

Šia proga ir apie svetimųjų arba (tiksliau sakant) apie gyvenamojo krašto kalbų mokymąsi. Jaunimui, mokyklą belankančiam, išmokti gyvenamojo krašto kalbą yra vieni niekai. Bet jau suaugusiems ir mokslą baigusiems Lietuvoje šis reikalas yra kiek sunkesnis. Tačiau ir jie visi visomis priemonėmis turi mokytis gyvenamojo krašto kalbą. Mes negalime kitiems, svetimiesiems, tinkamai perteikti savosios šviesos, nesinaudodami būtina techniška priemone — gyvenamojo krašto kalba. Svetimoji kalba mums yra priemonė, kuria mes išeiname į viešąjį gyvenimą ir jame skiname kelią savo teisėms; svetimąja kalba mes galime parodyti didžiuosius savo kultūrinius turtus! Svetimojo, gyvenamojo, krašto kalba yra didelis mūsų kovos ginklas!

Bet dabar gyvenamojo krašto kalbą turime gerai išmokti, nenuskriausdami savosios lietuvių kalbos. Kartoju: svetimoji kalba mums tėra priemonė kovoti už lietuviškus reikalus. Svetimoji kalba neturi pakeisti lietuvių kalbos: ji neturi būti jos pakaitalas!

Mes negalime tinkamai šviesti kuria nors forma, jei savosios kalbos gerai nemokėsime. Gerai išmokti lietuvių kalbą yra tiesioginis Dievo ir Lietuvių Tautos įsakymas bei reikalavimas.

Tremties jaunimui yra nemaža kliūčių mokytis gimtajai tėvų kalbai. Bet visi sunkumai turi būti nugalėti, ir lietuvių kalba turi būti išmokta! Jokie vargai ir jokios aukos neturi sukliudyti šio šventojo darbo! Kas iš jaunųjų galėdamas neišmoksta lietuvių kalbos, nusikalsta Dievui ir Lietuvių Tautos kankinių kraujui... Dabartinis lietuviškasis mūsų jaunimas yra būsimieji mūsų kultūrininkai. Kai vyresnioji mūsų kultūrininkų karta pasitrauks iš gyvenimo, kas tada toliau varys lietuviškosios kultūros darbą? Dabartiniai jaunieji! O be lietuvių kalbos niekas tinkamai nesugebės dirbti lietuviškosios kultūros darbo. Neišmintingi ir savotiški nusikaltėliai yra tie mūsų jaunieji, kurie visą dėmesį nukreipia į svetimąją kalbą, savo gimtąją visai užpakaly palikdami. Niekas tenesidžiaugia puikiai kalbąs svetimąja kalba, jei jis prastai lietuviškai temoka: šitoks jo pasididžiavimas būtų jo dvasinės mizerijos atestacija!

Mes esame pašaukti šviestis ir šviesti. Savąja įsigijamąja šviesa mes kuriame laimę sau patiems ir kursime atgimsiančiai laisvajai Lietuvai.

Šviesa nešviečia vien tik sau: jos spinduliai visada siekia daug toliau už savo židinį...

LIETUVOS NACIONALINĖ

XX AMŽIAUS MADONA

KUN. JONAS PETRĖNAS

Marijos apsireiškimas šiluvoje. Dail. V. Kašubos bareljefas Marianapolio kolegijos koplyčioje Thompsone, Conn. Nuotr. V. Augustino

Nazareto paslaptis

"Mažas Nazareto miestelis, kur dangus nuostabiu būdu Jėzaus asmenyje susijungė su žeme, buvo tuomet visiems svetimas ir nežinomas, pirmą kartą paminėtas tik Evangelistų plunksnos"...

Tokiais žodžiais tėv. Ferdinandas Prat S. J., religinių raštų autorius, pradeda savąją knygą apie dieviškąjį Mokytoją (anglų k. vertimas "Jesus Christ, His Life, His Teaching, And His Work", 2 vol., Milwaukee 1950). Autorius todėl ir pirmutinį minėtosios knygos skirsnelį pavadino Nazareto Paslaptimi.

Nežinomas ir tylus Nazaretas, prisišliejęs gūdžioje Palestinos gamtoje, tikrai pasidarė tasai scenovaizdis, kur prasideda **atpirktojo** žmogaus istorija.

Nazarete augo išrinktoji Mergelė Marija, Nazarete dangaus pasiuntinys angelas pranešė jai dieviškosios valios nutarimą — būti ateinančio Mesijo Motina, čia stropaus darbo ir rūpesčių dienas praleido Šv. Šeima, kurioje metais, išmintimi ir malone augo ir savo darbui rengėsi dieviškasis Kūdikis.

Koks mielas ir malonus pasidarė šisai vaizdas krikščioniškajai širdžiai! Šventoji Nazareto Šeima kiekvieną perkelia į nerūpestingas vaikystės dienas, kur prasiskleidė mūsų gyvenimo rytas, kur kiekvieną žingsnį lydėjo jauki gimtųjų namų aplinkuma, stiprino vaikams atsidavusio ir duoną uždirbančio tėvo ranka, kuri taip šiltai ir maloniai glaudė motinos širdis...

Religinio meno kūrėjai, šito vaizdo įkvėpti, sukūrė daugybę įvairiausių paveikslų, bandančių įamžinti Šventosios Šeimos gyvenimą Nazarete. Visoje, tačiau, šitų paveikslų grožybėje žėri dieviškoji Madona, motiniška širdimi glaudžianti prie krūtinės Sūnų. Nuo paprasčiausio Marijos paveikslo, užtinkamo katakombose, ligi puošniausių ir meniškiausių Rafaelio ar Leonardo da Vinci Madonų, visur trykšta krikščioniškosios širdies troškimas — įamžinti išrinktąją Mergelę ir Motiną Mariją, kalbančią apie **jos Sūnaus J. Kristaus atpirktąjį žmogų, apie šventąjį krikščioniškosios šeimos židinį ir apie tyrą, skaisčią širdį, kuri puošė Juozapą, Mariją ir vaikelį Jėzų.**

Motina tarp griuvėsių

Dažnai kartojame posakį, kad menininkas ir rašytojas yra savo amžiaus kūdikis. Gyvenamojo meto idėjos, nuotaikos, sukrėtimai, žmonių potroškiai tarsi nejučiom įsisiurbia į menininkų kūrybą ir joje palieka neišdildomus pėdsakus.

Niekam nepaslaptis, kad mūsų amžiaus idėjos, pasireiškusios įvairiomis formomis ir išsiliejusios net kruvinomis tautų grumtynėmis, supurtė žmonių religinį, visuomeninį, politinį gyvenimą. Mūsų amžiaus žmonėms tenka išgyventi **išniekintojo Nazareto vaizdą!**

Atpirktasis žmogus, pašauktas dieviškosios malonės ir amžinybės gyvenimui, tapo nuvertintas ir pažemintas. Pav. vokiškasis nacizmas telaikė žmogų tik "žemės ir kraujo mišinių", kurio vienintėlė garbė ir laimė — padėti galvelę už fiurerį; itališkasis fašizmas dučės lūpomis šaukė: "duokite žmogui kolonijų ir atnaujintų pagoniškosios Romos žaidimų!"; ateistinis komunizmas raudonųjų satrapų rankomis žmogų pavertė numirėliu, iš vieno barako sąrašų perveda mu į kitus, kol pagaliau jisai "nurašomas už laisvę ir proletarijatą"...

Krikščioniškosios šeimos židinys, prasiskleidęs Šv. Nazareto Šeimoje, mūsų dienomis liko išdraskytas, bendrojo gyvenimo, šilumos ir meilės žarijos iššarstytos, o jo vietoje atsirado žmogus bastūnas, tremtinys, išblokštasis, keliaująs po svetimus kraštus ir už duonos riekelę užgniaužęs širdyje šventąją gimtųjų namų meilę.

Skaisčioji širdis, gaubusi Nazareto namus, gyvenimo mugėje liko iškeista į pigius pasismaguriavimo trupinius. Jaunuomenė, įvi'kta į įvairių partijų uniformas, stropiai buvo pratinama atsikratyti senais kuklumo, drovumo, pagarbos ir skaisčios draugystės "prietarais," nes jų vietą turėjo užimti kariškųjų stovyklų bendras gyvenimas, ugdąs naują militarinį tipą...

Ir taip susikristalizavo išniekintojo Nazareto vaizdas, įkvėpęs lietuvį dail. Paulių Puziną nupiešti "XX AMŽIAUS MADONĄ", visiškai skirtingą nuo ramumu ir giedrumu dvelkiančių Rafaelio ar Leonardo da Vinci Madonų.

Dail. P. Puzino "XX Amžiaus Madona" labiau panaši į tremtinę motiną, prisišliejusią prie sugriauto namo griūvėsių, baimingai glaudžiančią prie krūtinės iš dūmų ir liepsnos išgelbėtą kūdikį... Nuplyšę jos rūbai ir išsidraikę plaukai šneka apie ką tik praėjusį pavojų, kuris dar nespėjo praryti jos kūdikėlio...

Tokia tat yra XX amžiaus Madona! Jos sostas — svetimos žemės kerteiė; jos papuošalai ir rūbai —

Daiva Nauragytė

SMILGOS

Jų tiek daug, o tiek daug,
Ir jos visos taip dailios,
Šnara man patylom kažin ką apie meilę.
Ir stebiuos — jų tiek daug!

O pro baltus pirštus
Saulę varvina beržas:
Tartum aukso lašus
Ant žolynų uždažo.

Štai ramunė viena,
Gal atspės mano godą,
Tarpe smilgų pražydus balta?
Nežinau, nežinau, ak jau burt atsibodo!
Ar esu aš kalta,
Kad man smilgos vis šnara kažką?

DAINA

Lydėk per žalią lauką,
Lydėk mane, berneli.
Namuos darbeliai laukia
O man, širdelę gelia.

Paimk mane už rankų,
Netarki dar sudievu,
Žiūrėk, kaip miglos slenka
Virš ašarotų pievų.

Taip plauks ir mano dienos
Pro mane jauną tyliai,
Kai tu nueisi vienas
Laukais, per rasą gilią.

Dainuos žiema su vėjais,
Svaja su snaigėm pinsis,
Toli, toli išėjęs,
Mane ar prisiminsi?

VAIZDELIS

Taip tyliai, tyliai į krantą plakas
Bangelės mažos, saule apraibę.
Kažkur tarp smilgų pradingęs takas
Užmiršo kryptį, žolėj apsvaigęs.

Saulė, palikus aukštąjį dangų,
Krūmuos parimus vandenį glosto.
Mirga paviršius liestas jos rankų,
Supasi kilimas raustančių juostų.

Liūdna ir gera vakaro laukti.
Ąžuolo tyliai meldžiasi lapai,
Atskrenda vėjas dulkę nubraukti,
Žvilga stiklu akmenėliai sušlapę.

KARAVANAS

Ateik, ir apkabink mane, o vasara!
Bet ne, neliesk ir neviliok.
Aš nusisuksiu, ir slapčia nubirs man ašara,
Ir bailiai mažą gėlę pabučiuos.

Kaip sapnas, atkeliavusi šilkiniam karavane,
Sustojai tu mažoj, suvargusioj oazėj
Ir išsiliejo juoko, muzikos, spalvų bekraštis
[tvanas,
Ant medžių plasdančių skarų kutai gėlėtas pasa-
[kas išrašė.

Žinau, aš pamylėsiu tavo skaisčią pasaką,
Ir tą auksinį džiaugsmą, kur delne laikai,
Bet gi tu tuoj mane paliksi, vasara,
Ir verks skurdi oazė: karavanas čia ilsėjos taip
[trumpai!

kitų dovanoti skarmalai; jos žvaigždžių vainikas—dūmų ir gaisrų pašvaistės; jos sūnus — ką tik iš liepsnų išgelbėtas kūdikis...

Tokią Madoną pagimdė mūsu dienos, atmetusios J. Kristaus atpirktąjį žmogų, išdraskiusios milijonus šeimų, įstūmusios vaikus ir jaunimą į nepakeliamą vargą ir pavojus.

Marijos Metai

XX amžiaus Madona, kruvina širdimi tapyta tremtinio lietuvio dail. P. Puzino, yra tylus šauksmas mūsų dienomis: **sugrąžinti žmogui išplėštąją vertę ir antgamtinį pašaukimą leisti benamių šeimoms vėl susirinkti prie bendros namų ugnelės ir ten pasidalinti laimės ar vargo trupiniais, padėti jauniems žmonėms siekti dorinio kilnumo.**

Spauda praneša, kad pop. Pijus XII rengiasi paskelbti "Marijos Metus", kurie truks nuo š. m. gruodžio 8 d. iki kitų metų tos pačios dienos. Marijos Metai turės priminti 100 m. sukaktį nuo Marijos Nekalto Prasidėjimo tiesos paskelbimo.

Ta proga mus gaivina mintis, kad Marijos Metai parodys pasauliui aną varganą, iš savo namų išguitą XX amžiaus Madoną, kuri baimės ir neramumo sutrinta širdimi šaukia žmones sugrįžti į jos Sūnaus J. Kristaus globą, kurioje ir atskiras žmogus randa kelią, tiesą ir gyvenimą, ir šeimos bei ištisos tautos semiasi išminties ir tvirtybės savo darbo ir rūpesčių dienoms.

Marijos Metai šauks pasaulį atitaisyti išniekintojo Nazareto vaizdą, pagimdžiusį aną baimingą ir suvargusią XX amžiaus Madoną. Kai žmonių širdyse vėl sužėrės Nazareto paslaptis, kalbanti apie atpirktąjį šmogų, apie krikšč. šeimą ir dorinį kilnumą, tada, tikėkim, ana varganoji ir iš savo namų išguitoji XX amžiaus Madona vėl pasipuoš giedriu ir ramiu motinos žvilgsniu, kurį jos paveiksluose įamžino Rafaelis, Leonardo da Vinci ir kiti didieji religinio meno kūrėjai.

Marijos žodžiai, ištarti apsireiškimų metu Šiluvoje, Liurde ar Fatimoje, vieno tetroško ir vieno tesiekė:

"Krikščioniškosios širdies žemė, paskirta J. Kristaus garbei ir meilei, neturi auginti paniekinimo, keršto ar klaidos piktžolių!"

Moksleivių ateitininkų suvažiavimas Panevėžyje 1935 m.

ATEITININKO TAUTINIS KELIAS

A. Kasiulaitis

Jei Tave užmirščiau Jeruzale, tegu būna užmiršta mano dešinioji ranka ir tegu pridžiūsta prie gomurio mano liežuvis, jei Tave užmirščiau, Jeruzale...

(136 psalmė)

VIZIJŲ LIETUVA

Šiais baisiais, jaudinančiais ir sukrečiančiais žodžiais Senojo Testamento psalmininkas prisiekė prieš Visagalį Izraelio Dievą ištikimybę savo tautai, savo Dievui, savo Jeruzalei. Kyla keista mintis. Ar mes, ateitininkai, su ramiom sąžinėm galėtume kartoti tą priesaiką Viešpačiui šiandien, kai mūsų tauta yra žudoma ir kai lietuvybės ugnis mumyse vis storesniu pilkų pelenų sluogsniu apnešama, pamažu blėsta, nyksta, mažiau šildo.

Juntame, kad ne tik iš po mūsų kojų, bet ir iš širdies dingsta gimtoji žemė, lietuviškoji dvasia. Visu aštrumu ir nuogumu prieš mūsų akis iškyla amžinai deganti ir visuomet aktuali lietuvybės problema. Ateitininkiškojo jaunimo atveju ši problema įgyja draminės įtampos pobūdį ir verste verčia mus ją išspręsti. Mes nemiegame naktimis, ieškodami kelio į teisingą jos išsprendimą. Trumpų paryčio miego valandų sapniškose vizijose mūsų siela nusikelia į ateities Lietuvą pasigrožėti savo darbais, savo pasiaukojimo vaisiais, kuriuos būsimosios kartos apvainikavo kūrybos žiedais. Kiekvieną žingsnį žengdami, kiekvieną žodį tardami, kiekvieną kartą rankas maldai sunerdami prieš akis turime Lietuvą, jos pakelių Rūpintojėlius, mišką brolius...

LIETUVYBĖ YRA PAŠAUKIMAS

Viešpaties ranka įspaudė mūsų širdyse lietuvybės ženklą, ir jokia ugnis jo neišdegins, jokia pagunda jo neišnaikins jei mes to nenorėsime. Lietuvybė nėra nei profesija, nei amatas, nei popierinė etiketė, bet pašaukimas. Todėl lietuvybės išlaikymas, jos puoselėjimas yra Dievo valios vykdymas, dalyvavimas jo planuose. Šią mintį vaizdingais žodžiais išreiškė vienas ateitininkijos kūrėjų prelatas Mykolas Krupavičius. Jis sako: "Tėvynės meilė turi savo pradžią Dievo meilėje. Su Dievo meile ji yra gimininga. Tad Tėvynės meilė yra religinė dorybė. Iš to seka, kas už ją miršta, aukojasi ar jai aukoja savo turtą bei sveikatą yra netik Tėvynės, bet kartu ir Dievo bei tikėjimo kankinys".

Lygia dalim Tėvynė mums nėra tik žemės gabalas, tik vieta, kur gera gyventi, tik pelningas kraštas. Visų pirmiausiai ji yra mūsų motina. Dr. A. Maceinos žodžiais: "Žmogui yra žemė, kurią jis vadina sava, nes į ją jis yra įdėjęs savo kraujo ir prakaito, nes ji jį yra išauginusi ir išpenėjusi. Šitasai kampelis, šitoji savoji žemė ir yra mūsų Tėvynė.

Tad kiekvienas iš mūsų, kuris išsižada lietuvybės, atsisako savo tėvynės, ne tiktai griauna savo asmeninę laimę, kuri klajokliui be tėvynės ir tautos sunkiai pasiekiama, bet kartu eina prieš Dievo valią, nes išniekina ženklą, kurį Viešpats jam širdin įspaudė.

DIDŽIOJI ATEITININKO PAREIGA

Ateitininkams lietuviškumo išlaikymas turi būti didžioji pareiga. Tautiškumą esame įsirašę į pagrindinių savo principų eilę ir todėl turime stovėti lietuvybės sargyboje. Dr. J. Girniaus žodžiais: "Kiek mes išsaugosime lietuviškumą, tiek bus išsaugota pati Lietuva". Nesirūpindami lietuvybės puoselėjimu, savo tautiniais reikalais, mes tuo pačiu jungiamės į kruvinųjų bolševikų eiles, kovai prieš save pačius. Kiekvienas, kuris atitrūksta nuo savo tautos yra tautinis nusikaltėlis, o mūsų atveju tautžudys, genocidinio nusikaltimo talkininkas. Tai ypač prisimintina jaunimui, nes senimas savo tautinę pareigą didele dalimi yra atlikęs. Pagal Dr. A. Damušį: "Šioje emigracijoje stipraus charakterio ir kilnios dvasios jaunuoliai-ės bus patys svarbieji Lietuvos apaštalai".

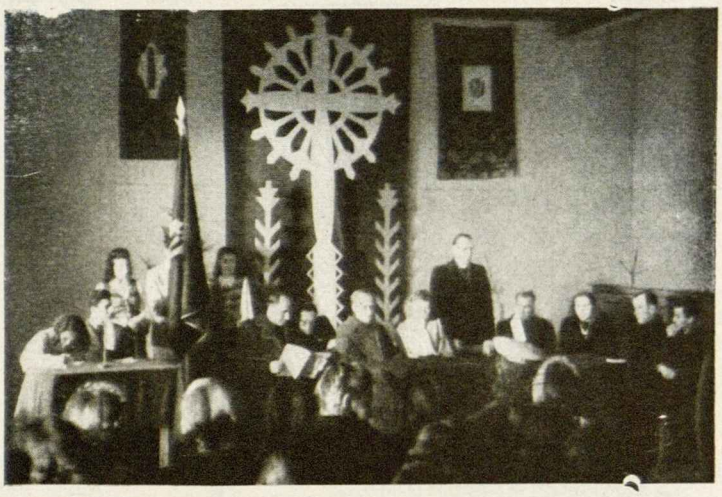

Buvusios Scheinfeldo ateitininkų kuopos šventė Vokietijoj 1948 m.

Tautiškumo principo ir tautinės pareigos tremties gyvenime svarbą iškėlė ir Vyriausioji Ateitininkų Federacijos Vadovybė specialiu atsišaukimu į visus ateitininkus. Nors tos mintys mums buvo mestos prieš šešerius metus, tačiau šiandien jos ne tik nenustojo savo reikšmės, bet įgijo dar daugiau svarbos.

Atsišaukime sakoma, kad žmogus, nors ir yra žmonijos bendruomenės narys, tačiau jo "darbai, kuriais jis įsijungia į žmoniją nėra tiktai žmogiški. Jie visados yra tautiški. Žmonijos bendruomenės individas visuomet yra savo tautos atstovas. Tarp individo, sako prof. St. Šalkauskis, perdaug linkusio savo vienatvėje prie egoizmo, ir žmonijos, per maža sutrauktos draugijos, ir todėl nevisada turinčios pakankamai vykdomosios jėgos, laisvoji tauta privalo iš tikro tapti jungiamaja grandimi. Todėl sveikos ir stiprios tautybės išlaikymas yra pagrindas žmonijos bendruomenei ir atsirasti ir išsilaikyti".

"Žmogus gali kurti vertingą žmogiškąjį gyvenimą tik tada, kai jis palaiko gyvą ryšį su savos tautos žeme, su tradicijomis ir su jos istorija. Žmogus, sako Popiežius Pijus XII, kaip jo Dievas norėjo ir kaip jį Bažnyčia randa, nebūdamas susijęs su žeme ir su tradicijomis niekados neįleis stiprių šaknų laike ir erdvėje. Stiprieji čia randa šaltinį savo gaiviam ir vaisingam gyvastingumui, o silpnieji ,kurių visados yra dauguma, apsaugą nuo bailumo, nuo atbukimo nuo žmoniškosios kilnybės paneigimo. Ilgas Bažnyčios kaip tautų auklėtojos patyrimas tai patvirtina".

Toliau atsišaukime sakoma: "Išlaikyti visa, kas yra lietuviška, net smulkmenose, yra nepaprastai svarbi mūsų pareiga, nes mes nežinome ar kartais ne iš mūsų, tremtinių, turės atgimti Lietuvių Tauta".

Baigiant skirsnį mezgamas religijos ir tautybės santykis. Ten sakoma: "Sekminių stebuklas, kada apaštalai apšviesti Šv. Dvasios kalbėjo, o įvairių tautų klausytojai girdėjo kiekvienas savo kalba, skelbiant didžius Dievo darbus, yra simbolis religijos ir tautybės santykiams suprasti. Tauta duoda Bažnyčiai kultūrinių formų ir priemonių, per kurias ji prabyla į žmogų. Todėl Solovjovas ir teigia, kad tautiškumą reikia laikyti Dieviška jėga, reikalinga įvykdyti Dievo karalystei ir įsigalėti Dievo valiai žemėje".

Galiausiai didžiai įsidėmėtina ši mintis, kuri atsišaukime pabrėžtinai mums skiriama: "Ateitininkai nepripažįsta nei nacionalizmo, kuris norėtų tautą atsieti nuo kitų ir uždaryti tik savyje, nei kosmopolitizmo, kuris imtųsi tautas ištirpyti visuotinėje žmonijos masėje. Ateitininkai pasisako už tautiškumo vertingumą ir už tautų solidarumą".

LIETUVIŠKUMO KARIAI

Išvada: kaip tuščiaviduris yra tas katalikas, kuris juo tebūna tik sekmadieniais, taip lygiai tuščiaviduris yra ir tas lietuvis, kurio lietuvybė reiškiasi tik lietuviškais gimimo metrikais. Lietuvis, kuris palieka savo tautą jos giliausioj tragedijoj ir ieško svetimų stabų, kad galėtų jiems nusilenkti, yra ne kas kitas kaip tikras lietuviškasis Judas.

Lietuvybės išlaikymas — štai didžioji ir garbingoji pareiga, užkrauta ant mūsų jaunų pečių. Jos nepaisyti, ją numesti mes negalime ir neturime teisės. Lietuvybės išlaikymas yra frontas ir mes esame kariai. Šis uždavinys yra mums duotas paliktos tėvynėje tautos, todėl jis mums yra šventas. Dr. J. Girniaus žodžiais: "Lietuvos palikimas mūsų nepateisina — mes tik pakeitėme frontus. Kova turi būti tęsiama toliau. Tautiniu požiūriu Lietuvos palikimo kaltę mumyse gali nuplauti ir mus išteisinti tik tolesnė kova už Lietuvos laisvę". Kiekviena nuodėmė turi būti išpažinta, kiekvienas nupuolimas — atgailotas, kiekvienas nusikaltimas — atpirktas. Mūsų atpirkimo sąlyga — nenustojanti be atvangos kova už lietuvybę.

MES DRĄSIŲJŲ EILĖSE

Lietuvybės išlaikymas — jaunimo rūpestis, nes tautinio atgimimo ir lietuvių tautos kultūrinio atnaujinimo našta didele dalimi kris ant jaunimo pečių. Tad jaunimas ne tik bus atsakingas prieš būsimasias kartas, bet jau ir dabar yra atsakingas. Lietuvybės išlaikymas — aukos kelias. Juo iki galo galės žengti tik drąsieji ir kupini vilties. Ateitininkams šių dorybių kaip tik turi netrūkti. Bailumui ir nusiminimui mūsų širdyse vietos nėra. Giliai įsidėkime į galvą prel. Mykolo Krupavičiaus žodžius: " Nusiminimas — pralaimėjimo pradžia. Nusiminimas yra nuodėmė prieš tautą ir tėvynę". Mes kovojame milžinų kovą ir todėl vilties praradimas yra pralaimėjimo ženklas. Anot Dr. J. Girniaus: "atsisako laimėjimo tasai, kuris praranda viltį".

Mums nepakeliui su iš Romos ištremtuoju Ovidijum, kuris šaukė, jog tremtis yra mirtis. Ne! Šimtą kartų — ne! Tremtis nėra nei mirtis nei prakeikimas. Tremtis yra Dievo dovana drąsiesiems ir rykštė bailiams. Mes turime būti drąsiųjų eilėse, nes bailių ir be mūsų yra perdaug. Tik drąsos ir vilties, pasiryžimo ir pasiaukojimo pilnomis širdimis galėsime nesvyruodami žengti lietuviškuoju keliu ir įvykdyti lietuviškojo pranašo prof. K. Pakšto įsakymą: "Ateitininkai, jūs turėsite parnešti į Lietuvą gyvenimo liepsną!"

KELIAS Į NAKTĮ

Kęstutis Keblinskas

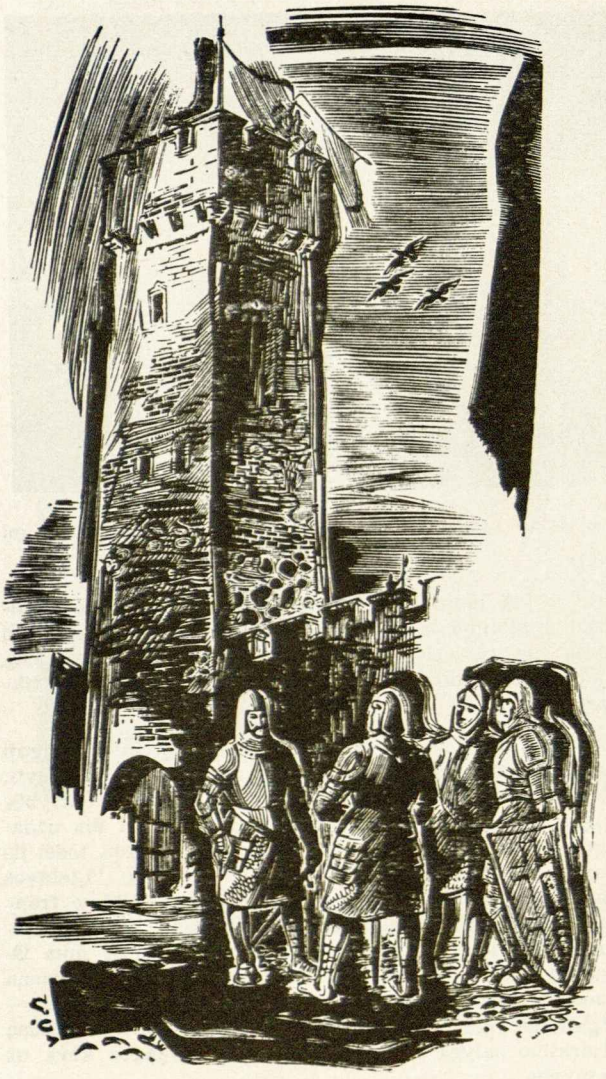

V. K. Jonyno medžio raižinys

BESILEIDŽIANTI saulė savo raudonuojančioj rankoj laikė vyrų žvilgsnius. Ir, tarsi erzindama juos, paskutinius žingsnius į žemę slinko taip pamažu, jog atrodė ims ir paliks kabėti pusę sprindžio virš naktimi pajuodusio miško. Ji džiaugėsi savo paskutinių spindulių žaismu ant nublizgintų šarvų, visai nesuprasdama, ko tas ginkluotų vyrų būrys taip nekantriai laukia nakties.

Tik bajoras Jovaras stovėjo atokiau, pasirėmęs ant kalavijo, stebėjo į rytus besitęsiančias stepes, baigiančias sutirpti vakaro pilkumoj. Nors nusigrįžęs nuo saulėleidžio, jis matė raudoną atspindį upėje, kuri tekėjo po jo kojomis ramiai, retkarčiais pasitekšendama į pakraščio akmenukus. O raudonumas vis geso, kaip naktigonių laužas, ir Jovaras žinojo, kad naktis čia pat. Ir jam rodėsi, kad saulė dar niekad taip greitai nesitraukė iš kelio nakčiai, kaip dabar, kai už kiekvieną dienos akimirką jis auksu mokėtų.

— Bajore, saulė jau žemę glosto, — išgirdo jis Mingėlos balsą užpakaly. — Tuoj bus tamsu. Ir vyrai jau pasiruošę.

Jovaras pašoko, lyg žarija paliestas.

Iš tikro — vyrai sėdėjo balnuose ir laukė ženklo pasileisti vakarop.

— Žemyn, jūs visi! Kai ateis metas, aš pasakysiu! — suriko Jovaras piktu balsu.

Nuo būrio pakilo grąsinantis murmėjimas, bet, pamatę, kad vadas nenusileis, vyrai pakluso.

— Bailiai, — murmėjo sau Jovaras. — Zuikių išperos tie!! Kas gal stebėtis, kad kunigaikštis pralaimėjo. Su tokia kariuomene!

Jovaras vėl nusigręžė į rytus, lyg ko laukdamas. Mingėla atsistojo šalia jo ir pamažu purtė galvą.

— Negerai padarei, bajore, negerai. Žinai, kad vyrai tavęs nemėgsta, o juos dar pykini. Atmink, jog nei savo drąsa, nei gabiu kardo valdymu tu netapsi didžiu vadu. Blogas vadas tas, kurio jo būrys nemyli. Ir kam tu jiems nenusileidai? Jau ir man seniui kariūnui nebjauku čia darosi. O jie jauni dar ir nepratę sėdėti visą dieną tokioj klaikynėj toli nuo visų i laukti, kol kilpą ant kaklo užners. Ne, negerai padarei, bajore. Ne čia savo galią rodai.

Jovaras išklausė tėviškų Mingėlos žodžių prikandęs lūpą, kad neužriktų ant jo, kaip ant vyrų. Su Mingėla visuomet kalbėdavo kaip su lygiu, nors jis nebuvo bajoras. Dar jo tėvo laikais Mingėla jodavo į kryžiuočius, o ir jį patį kario amato išmokė. Nuo to laiko, kai Jovaro tėvas negrįžo iš prūsų, Mingėla lydėdavo Jovarą kiekvienam žygy. Ir visuomet, kai praeidavo pyktis dėl Mingėlos pamokslų, Jovaras įžvelgdavo, kad jie teisingi buvę.

Ir dabar jis palaukė kol nuslūgo erzulys. Tada lygiu balsu pasakė:

— Tu pats žinai, Mingėla, kad kunigaikštis įsakė mums šią brastą saugoti iki saulė nusileis. Aš jam prižadėjau ir savo žodžio nelaužysiu.

— Nesakyk man, bajore, ką pats nemanai. Nesakyk man, kad nežinai, jog pažadą kunigaikščiui jau išpildei — sergėjai brastą kiaurą dieną, o dabar kunigaikštis su savo kariuomene jau toli ir tavo apsaugos jam nebereikia. Nešnekėk man šitaip, nes aš žinau, ko tu iš čia nejoji. Ne tavo žodis kunigaikščiui tave čia įsmeigė, bet troškimas kovos. Tu kremtiesi, kad negavai sukryžiuoti kardų, ir šėlsti, kad savo kalaviją parneši neaprūdintą priešo krauju. Žinai tu tai pats, bet drauge žinok, kad jei tavo tuščios užgaidos pralies šių vyrų kraują, tau nedovanos nei mūsų dievai, nei tas naujas kryžiuočių Dievas, kurį kunigaikštis liepia garbinti.

Jovaras tylėjo. Mingėla atspėjo jo tikslus, tačiau nesuprato jų. Ir kaip jis gali suprasti, jei pats per visą savo gyvenimą buvo vienodas ir pasiliko, nenorėjo niekuo tapti ir netapo, nesiekė nieko ir nieko nepasiekė. Ne taip jis, Jovaras. Nuo neatmenamų dienų turėjo jis sapną, kurį stengėsi pernešti į šį apčiuopamą pasaulį. Vaikystės dienomis senas kanklininkas dažnai užsukdavo į jų pilį, dainuodamas apie praėjusių dienų karžygius, jų didelius darbus, jų narsą, jų taurumą. Jaunasis Jovaras tuomet klausydavosi tų dainų ir kiekvieną kart, kanklininkui išvykus, pri-

siekdavo, kad metams bėgant, ir jis taps didžiavyriu, ir apie jį kanklininkai sukurs dainas, ir jo vardas skambės per visą kraštą ir per visus laikus.

Vaikystės tai buvo sapnas, bet su vaikyste jis neprabėgo. Vaikystei tolstant, jis augo ir tvirtėjo. Ir kai Jovaras jojo į pirmą žygį šalia savo tėvo, jo širdis buvo pilna didelių pasiryžimų ir džiugi artėjančia garbe. Bet pasitaikė, kad iš pasalų paleista strėlė kliuvo būsimajam karžygiui, ir tuo tarpu kai plačioj lygumoj žvangėjo ginklai, Jovaras gulėjo savo kraujuose, ištikimojo Mingėlos slaugomas. Grįžo jų būrys, laimėjęs mūšį, bet Jovaras negalėjo girtis nukovęs kapą priešų, suskaldęs tuziną skydų.

Su pirma nelaime nepasisekimas lipte prilipo ir neatstojo nuo jo. Niekas nedrįso sakyti, kad Jovaras blogas karys, tačiau jo vardas neskambėjo per žmones, nes jam nepasitaikė atlikti didžių žygių, nepastojo jam kelią galingi priešai, kuriuos nuveikus, stebėtųsi visa šalis.

Ir šiam mūšy Jovarui nesisekė. Kai atvedė jis savo vyrus į karo stovyklą, kunigaikštis pats jį pasveikino ir jo pulką paskyrė savo sargybos būriu. Bejojant į rytus, Jovaras nežinojo kur dingti iš džiaugsmo — kunigaikštis visuomet būdavo pačiam mūšio sūkury, o kur didžiausias kovos įkarštis, ten narsiausi vyrai susikimba, ten skinama didžiausia garbė.

Bet per anksti Jovaras džiūgavo. Kai atėjo mūšio valanda, kunigaikštis paliko jį saugoti vadų palapinę. Čia pat aidėjo kovos riksmas, o Jovaras trypė vietoj, plėšė savo žirgui nasrus ir keikė savo nedalią.

Paskui atėjo pralaimėjimas, kartus kaip beržo tošis. Priešas buvo per gausus ir per mažai pažįstamas. Kunigaikščio gretos pakriko, ir dar tik prieš dieną narsūs pulkai dabar bėgo, tarsi pabaidyta avių banda. Ir kai perbrido upę, kunigaikštis pamojo Jovarui ir tarė:

— Tavo vyrai nenukamuoti mūšio, bajore. Lik čia iki saulėleidžio ir saugok šią brastą, nes jei priešas mus pavys, neliks nei vieno, kuris liūdnas žinias namo parneštų.

Spindėdamas džiaugsmingu laukimu, Jovaras paruošė savo vyrus kovai. Bet kai diena tįso vakarop ir priešas vis nesirodė, sugrįžo nerimas. Vydamiesi juos naktį, tikriausiai pametė pėdsakus, raminosi vyrai, tačiau Jovaras siuto ant priešų už tokį neapsukrumą.

Ir štai jau saulėleidis, o priešo dar nematyt. Bet gal dar vis, gal dar pasirodys raitelių būrys rytiniame horizonte, ramina save Jovaras. Tik tie vyrai, ta bailių gauja, ramybės neduoda, ir tas Mingėla su savo porinimais...

Jovaras pajuto kažką prisiartinant, tačiau neatsisuko.

— Bajore, jei neduodi žodžio, mes išjojame vieni. Mes nebijom kristi mūšy, bet kad dėl tavęs mus paskerstų — nesulauksi!

Kalbėjo taip trys vyrai. Jovaras juos tuoj pažino — tai kunigaikščio dvaro bernai, kuriuos priskyrė jo pulkui pačioj pradžioj. Jie visą kelią buvo nenuoramos ir nenorėjo niekam paklusti.

Jau ketino Jovaras pašaukt savo vyrus, kad surištų šiuos išdavikus, tačiau jo pyktis susyk prapuolė — jo akių nudilintam dangaus pakrašty pakilo dulkių debesys.

— Žiūrėk, Mingėla, žiūrėk! Jie atjoja! — išsiveržė Jovarui džiaugsmas.

— Totoriai, totoriai, — perbėgo siaubingas šnibždesys vyrų lūpomis.

— Ko jūs žiopsot čia, bailių man nereikia, — šūktelėjo Jovaras greta stovinčiai trejulei. — Jokit šalin jums ne vieta, kur vyrai kaunasi. Jums — su bobom plunksnas pešti!

Kunigaikščio tarnai sėdo ant žirgų ir, kiek kanopos įkabina, pasileido per lygumas į vakarus, o Mingėla įspėjančiai tarė:

— Dar nevėlu mums visiems kartu su jais, bajore. Pagalvok tik...

— Et, Mingėla, su metais tau ir protas nusidėvėjo. Prašai, kad savo dešinę atiduočiau, — pasakė Jovaras ir pradėjo rikiuoti vyrus kovai.

Kai paskutinis saulės kamputis pradingo už tolimos girios, paupy sužvangėjo pirmieji kalavijų smūgiai.

* * *

Jovaras ilgai negalėjo susigaudyti, kur jis yra ir kas jam atsitiko. Atsimerkęs virš savęs pamatė pro debesis besiskverbiant mėnulį, o netoliese ir žvaigždžių pulkelį. Bandė pasikelti ir apsidairyti, bet taip sugėlė petį ir krūtinę, kad tuoj vėl susmuko. Tik palengva pasukęs galvą, pamatė paupy išbarstytus savo vyrų lavonus. Vienas tįsojo visai netoli jo. Iš didžiulės barzdos pažinojo, jog tai Mingėla. Sukaupęs paskutines jėgas, Jovaras nušliaužė prie jo. Prisiminė dabar, kaip Mingėla krito. Kai Jovarui suklupo arklys ir jis nudribo žemėn, Mingėla metėsi ant jo savo kūnu priimdamas Jovarui taikytą jietį. Dabar jis gulėjo pusiau užmerktom akim, ramiu veidu, tarsi ūkininkas, miegodamas po gerai atliktų dienos darbų. Laimingas jis mirė, manydamas jog išgelbėjo mane, — pagalvojo Jovaras. Bet laimingas mirsiu ir aš. Mano sapnas — tikrovė dabar. Parjos tie trys ir praneš kunigaikščiui, kad Jovaras krito garbingai, begindamas brastą, pirma šimtus priešų išklojęs. Ir pagirs tada kunigaikštis Jovaro atminimą, ir pasklis apie jį gandas po visą šalį. Jo krašto žmonės girsis juo ir didžiuosis — tai mūsų bajoras, tas karžygis Jovaras. Netrukus ir dainiai sudės gražiausius posmus apie jį, ir jo vardas išliks ateinančiose kartose.

Jovaras gulėjo aukštielninkas ir juto kaip silpnumas slenka jo sąnariais. Bet su silpnumu nebuvo nei išgąsčio, nei liūdnumo. Jis šypsojosi ir vis kartojo sau: — Jovaras, Jovaras, koks gražus vardas, tikras didvyrio vardas. Jovaras — kaip gražiai skambės kanklėm pritariant!

Staiga jo džiaugsmas užlūžo iš tamsos atėjusiu klausimu — o kas, jei tie trys kunigaikščio bernai nepapasakos nieko apie šį mūšį, jeigu jie grįžę apmeluos Jovarą? Jei jie pasakys, kad jokio pavojaus kunigaikščio kariuomenei nebuvo, ir kad Jovaras tyčia pasiliko kautis? Ne, ne jie taip negali padaryti. Nepadarys jie taip, ramino save bajoras, taičau jį apėmęs siaubas kuždėjo: taip, taip, jie tavęs nekentė, Jovarai, dėlto tavęs ir negirs. Jie viską išpasakos kitaip negu tu nori — kunigaikščiui tars, jog tu pasidavei priešui, o tavo krašto žmonėms paskleis gandą, jog dėl tavęs bereikalingai krito jų jaunieji vyrai, dėl tavo užmačių praliejo kraują tolimose stepėse. Taip, Jovarai, skambės tavo vardas po kraštą. Kariai sakys: Jovaras tas bailys, kur priešui gyvas pasidavė, o motinos tavo krašto vaitos: Jovaras, tas kraugerys, kur mūsų sūnus išžudė.

* * *

Mėnulis dingo, ir žvaigždės išblėso. Rytuose jau turėjo aušti. Bet visur aplink Jovarą buvo vien tamsi, nesibaigianti naktis.

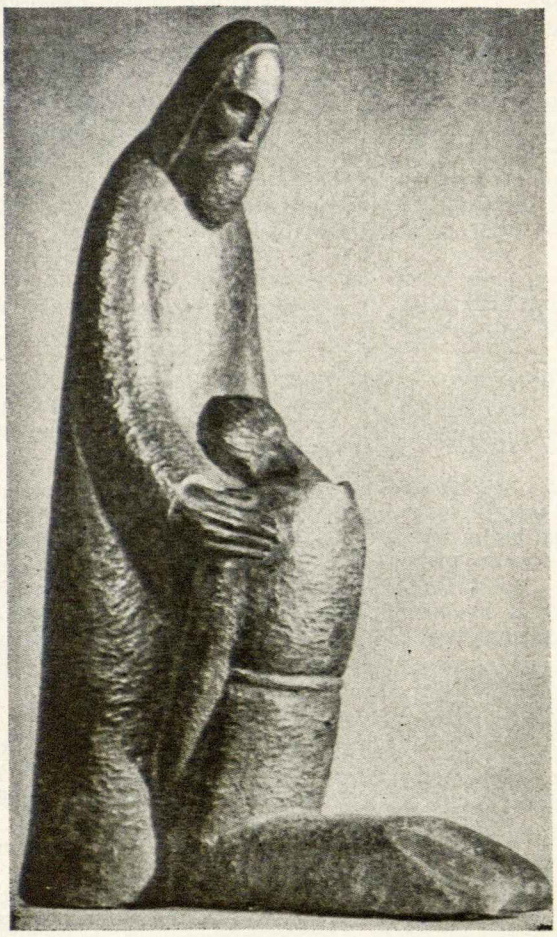

ŽMOGAUS KŪRYBOS POBŪDIS

J. Gravrogkas

Žmogus, kurdamas civilizaciją, tiek yra susižavėjęs savo kūrybiniais sugebėjimais, jog dažnai pačią šios rūšies kūrybą laiko besąlyginiu sau tikslu, kaip ir aukščiausiu savo pašaukimu ir savo gyvenimo pateisinimu. Todėl labai svarbu yra teisingai įvertinti žmogaus veiklą ir nustatyti tikrą šios veiklos pobūdį.

Mūsų tikrovėje ne tik žmogus, bet ir negyvoji gamta yra veikėjas. Padėtoji medžiagos pagrindan tam tikra pasaulio Kūrėjo Mintis arba dėsnis priežastingai logiškai skleidžiasi įvairiais pavidalais, sudarydamas negyvosios gamtos tapsmą. Taigi toje pagrindinėje Mintyje arba dėsnyje jau glūdi visi negyvosios gamtos skleidimosi galimumai arba visos potencijos, kaip tai pavadino Aristotelis ir šv. Tomas Akvinietis. Netenka nei kiek abejoti, kad ir vitaliniame prade, kuris mažai yra prieinamas mūsų tyrimui, jau slypi visi to prado galimieji medžiaginėje aplinkoje pasireiškimai bei apsikeitimai, vadinasi, visos potencijos. Jei būtų kitaip, jei pasaulio Kūrėjo sukurtame vitaliniame prade, kaip ir negyvoje medžiagoje, realiai neslypėtų potencijos, tai neturėtumėm nei negyvosios gamtos tapsmo, nei vitalinio prado pasireiškimo įvairiais pavidalais per keitimąsi. Remdamiesi šiais samprotavimais, visą būtį suskirstome į aktualizuotą būtį arba į tikrovę ir į potencialinę būtį. Šitame suskirstyme aktualizuotoji būtis atitinka tą, ką mes laikome dabartimi ar praeitimi, taigi tikrove, o potencialinė būtis atitinka tai, kas priklauso ateičiai. Ir viena ir kita būtis, ir aktualizuota ir potencialinė, pradėjo savo egzistenciją nuo amžių drauge su pasaulio Kūrėjo Mintimi, kuri padėta medžiaginio ir vitalinio gamtos prado pagrindan. Todėl negyvosios kaip ir gyvosios gamtos tapsmas nėra kūryba, o tiktai pervedimas jau nuo amžių egzistuojančių potencijų į aktą, vadinasi, pavertimas potencialinės būties aktualizuota būtimi. Analoginės reikšmės turi ir žmogaus laisva veikla. Kai žmogus, nesugebėdamas kurti iš nieko, tiktai sudaro naujus erdvinius daiktų santykius ar naujai sutvarko reiškinius laiko atžvilgiu, ar pasigaudamas sąvokomis, kurios yra ne kas kita, kaip derealizuotos daiktų lytys stengiasi sukurti minčių sistemą, teoriją, bandydamas kartais savo idėjas realizuoti medžiagoje, tai jisai nieko kito nepadaro, kaip tik aktualizuoja nuo amžių jau egzistuojančią potencialinę būtį.

Jei žmogaus veikla yra ne kas kita, kaip potencialinės būties aktualizavimas, laisvai pasirenkant tas ar kitas potencijas, tai tik sąlyginiai, neturint kito termino, galime vadinti tokią veiklą kūryba. Nes daiktas laikomas tikrai sukurtu, kai jisai, jokia prasme neegzistavęs, pašauktas egzistencijai. Visai aišku, kad tikrai sukurto daikto egzistencija negali kuo kitu remtis, kaip tik antologiniu ryšiu su Kūrėju: tam ryšiui pranykus, sukurto daikto egzistencija turėtų nutrūkti. Taip yra, pavyzdžiui, su medžiaga, kurios pagrinde glūdi tam tikras, mikrokosmuose pasireiškiąs, judėjimo dėsnis ir kuri yra ne kas kita, kaip tam tikras, mikrokosmuose slypįs energijos pavidalas. Glūdinčiai medžiagos pagrinde minčiai, tai yra judėjimo dėsniui, užgesus ir tuo pačiu slypinčiai mikrokosmuose kinetinei energijai išnykus, medžiaga nustotų egzistuoti. Taigi, tikrai sukurto daikto egzistencija gali būti palaikoma tiktai kuriamos minties, vadinasi, daikto Kūrėjo ir tikrai sukurta būtis egzistuoja tiktai Kūrėjuje. Ar žmogus yra bet kurio, jo tariamai sukurto, daikto egzistencijos palaikytojas?

Tapytojas, sukūręs paveikslą, architektas, pastatęs pastatą, mokslininkas, paskelbęs naują teoriją, dažnai dar gyvas būdamas pamiršta savo kūrinių smulkmenas ir pagaliau miršta. Bet jų kūryba lieka egzistuoti visai nepareinamai nuo jų pačių. Taigi, žmogus, nebūdamas savo tariamai sukurtų dalykų egzistencijos palaikytojas, tuo pačiu nėra jų tikras kūrėjas, o tiktai aktualizuotojas jau nuo amžių sukurtų potencijų, kurių egzistencija yra palaikoma pasaulio Kūrėjo. Todėl žmogiškos kūrybos veiksmas jokia prasme negali būti palygintas su Dieviškos Kūrybos veiksmu, nes tie veiksmai skiriasi ne laipsniškai, bet esminiai, vadinasi, negali būti masto jiems lyginti.

Klaidingas ir išdidus įsitikinimas, kad žmogus yra tikras kūrėjas, neišvengiamai stumia žmogų prie antropocentrizmo, vadinasi prie pažiūros, kad žmogus yra kosmo centras ir kad jisai bent laiko ir erdvės realybėje atstoja Absoliutą. Dėl šios pažiūros žmogus, orientuodamasis tik į šį pasaulį ir pasinešęs išimtinai tik į civilizacijos vertybių kūrybą, atskyla nuo savo dvasinio prado ir praktiškoje savo veikloje esminiai jau mažai besiskiria nuo kitų gyvių, ir tik laipsniškai labai smarkiai juos prašoka. Vadinasi, paskiro asmens, kaip ir tautų, egzistencija ir veikla tampa neprasminga, kai civilizacija iš priemonių moralė vertybių ugdymui padaryta vyriausiuoju gyvenimo tikslu, kuris žada tautoms materialinę galybę, bet po to jų tarpusavio susidūrimus ir sunykimą, kad galėtų iškilti kitos tautos ir pakartoti tą patį neprasmingą kelią. O šiandieną, kai tiek smarkiai pažengusi civilizacija davė baisius naikinančius ginklus ir didelę materialinę galybę ir kai greta taip pažengusios civilizacijos moralinis žmogaus lygis yra apverktinoje būklėje, mes stovime prieš rimtą pavojų, kad tais ginklais bus sunaikinta ir pati juos pagimdžiusi civilizacija.

Daiva Nauragytė

LIEPA

Tokia senutė tu esi, bet ir tokia brangi,
Ten, tolėliau nuo namo, pasirėmusi į seną tvorą,
Ir panardinusi pirštus alyvosna, kur visados pavėsį atrandi.
Norėčiau prisiglaust vėl prie kamieno — seno, sueižėjusio ir storo,
Ir ašarą nubraukt ir nusigąst į viršų kopiančio mažučio voro,
Ir drėvėje, kažikada sudėtas margo stiklo šukeles surasti pamėgint.
Norėčiau vėl, kaip anuomet, pažaist, kai tu žydėdavai
Ir tavo senos šakos vėl atgydavo ir gausdavo vargonais,
Ir klaust močiutės, ar ir anuomet tavo žiedai medum varvėdavo,
Tuomet, tą kaitrų mėnesį kai aš gimiau, ar ir tuomet vargonai
Ir muzika skambėjo tavo šakose, ir ar aguonose,
Ant liepsnažiedžių, tavo aukso žiedlapiai byrėdavo?
Ir rudenį tave mylėdavau. Dabar norėčiau vėl pasiausti
Tarp tavo lapų, pievoj išbarstytų,
Ir kaip prieš daugel metų, glėbį lapų pasigauti,
Išmesti juos į viršų, kad pasklistų,
Ir kad supuotųsi, vartytųs, suktųs, skristų,
Ir pagaliau, šnarėdami nukristų ir ugnim nuraustų.
Miela, miela, senutė liepa, ten už namo,
Plati ir gaubianti, kaip skliautas, ar kaip motina;
Norėčiau prisiglausti prie kamieno, sueižėjusio ir seno,
Ir nebešluostyt ašarų, tik tyliai taip rymoti ten,
Ir pamatyt, kaip svyra gėlės, ten ūksmėj šakotoje,
Kur kaip ir kitados, nykštukai vien ir pasaka gyvena.

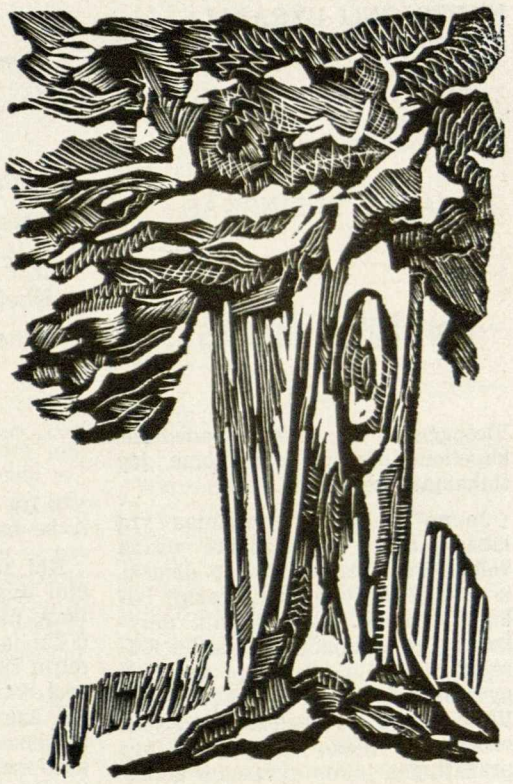

JUOZAS ŠEŠKEVIČIUS—KUNIGAS

Juozas Šeškevičius, jaunųjų ateitininkų tarpe žinomas Dėdės Juozo vardu, visa širdim rūpinęsis ateitininkų veikla, šią vasarą, liepos 12 d. Romoje buvo įšventintas kunigu.

Nuoširdžiai sveikindami idėjos brolį kun. Juozą Šeškevičių, linkime su ta pačia meile, kuria jis ėjo į lietuviškojo jaunimo tarpą ir ten skleidė ateitininkišką dvasią, ir toliau dar buotis mūsų organizacijos labui.

Red.

Kun. Juozui Šeškevičiui iškilmingas primicijas suruošė Tyrolio Alpių nuoširdūs kalniečiai. Šias iškilmes paminėjo ir Šiaurės Italijos spauda. Čia duodame charakteringą vokiečių tyroliečių "Volksbote" nr. 29 iš 1953 m. liepos 23 d. primicijų aprašymą.

— **Pustertal. Kiens.** Vos nutilo mūsų didž. gerb. klebono jubiliejaus varpai, kai Kiens parapija įrodė vėl naują pagarbą kunigystei ir suteikė nuoširdžios artimo meilės pavyzdį. Sekmadienį, liepos 19 d., Kiens bendruomenė suruošė didingą primicijų šventę lietuviui tremtiniui kunigui.

Naujasis kunigas Juozas Šeškevičius gimė 1920 m. Lietuvoje. Antrą kartą bolševikams užimant jo tėvynę, 1944 m. Juozas paliko savo gimtąjį kraštą. Po metų sunkaus priverčiamojo darbo Vokietijoje įstojo į lietuvių gimnaziją, kuri didelėm aukom buvo įkurta, ir išleido nemažą abiturientų skaičių. Šioje mokslo įstaigoje sėkmingai įsigijęs brandos atestatą, įstojo Freiburgo Br. kunigų seminarijon. Po dviejų metų turėjo galimybę išvykti Romon ir ten kaip Lietuvių Kolegijos auklėtinis studijavo popiežiškame "Gregorianumo" universitete.

Aš prisiartinsiu prie Dievo altoriaus.

Prie Dievo, kurs linksmina mano jaunystę.

Šių metų liepos 12 d. Romoje įšventintas į kunigus. Dar būdamas teologijos studentas jis pažino giliai religingus Kiens gyventojus. Dėkingas už jam parodytą artimo meilę vasaros atostogų metu, dabar atvyko kaip naujas kunigas, kad čia kalniečių tarpe, kurie jam tėvynę ir nesančius mielus artimuosius atstovavo, aukoja savo pirmąją šv. Mišių auką.

Šeštadienį, liepos 18 d. vakare, po iškilmingo sutikimo, kaimas pasipuošė gausiom šviesom. Primicijų dieną atvyko daug apylinkės kunigų. Taip pat čia buvo ir keletas naujojo kunigo lietuvių studijų draugų ir kunigų. Parapijos bažnyčios portale buvo lietuviškas sveikinimas.

Švenčių vaišėse, kurios buvo suruoštos klebonijoje, naujasis kunigas padėkojo didž. gerb. jubiliatui klebonui ir visiems mieliesiems žmonėms, kurie jam paruošė tą nepamirštamą šventę. Jis pažadėjo maldose likti ištikimu parapijai, nors jam reikėtų ir visai kitoje pasaulio dalyje dirbti. Ne konferencijos prie apvalaus stalo ir ne kalbos susirinkimuose žmones ves į vienybę. Tik tikrai įgyvendinama krikščionybė žmones veda į brolišku mą ir nugali visas kliūtis. Pietų Tyrolis dar yra ta sala tikrai nuoširdaus katalikiškumo. Čia spinduliuoja artimo meilė, kylanti iš tauraus tikėjimo į Dievą.

Tegul naujojo kunigo ir kitų čia buvusių lietuvių, kurie čia tiek daug patyrė gero, maldos suteikia šiam kraštui dieviškos palaimos, kad Tyrolis savo tikėjimo jėgą ir vienybę visuomet išlaikytų; baigia primicijų aprašymą "Volksbote", išeinąs Bolzane — Šiaurės Italijoje.

Vertė Stud. **Žiogelis**

KAPELIONO UŽRAŠAI

ALFA SUŠINSKAS

Nors kelias minutes...

Mieli Draugai, laisvosios Lietuvos laikais "Ateities Spinduliuose" ilgoką laiką buvo spausdinami kapeliono užrašai. Atrodo, jie buvo su noru skaitomi.

Kaikurių žmonių raginama, ir tremties "Ateitis" pradeda spausdinti kapeliono užrašus. Juose nebus dėstomos kurios nors sistemingos tikėjimo tiesos (tikybos pamokose, pamoksluose ir specialiose knygose gaunamos). Šiuose kapeliono užrašuose bus iškeliami atitinkama forma įvairūs jaunojo žmogaus religinio gyvenimo akimirksniai. Tikimės, jie bus išganingi jaunajai sielai. Viešpaties palaimos!

Viešpačiui!" — šitaip pradedame kapeliono užrašus ir manome, jog tinkamai pradėjome.

Jauno žmogaus gyvenimas yra labai judrus. Jo vaizduotė visada veikia. Pasaulis traukia jo dėmesį, ir savo jėgas, visą savo gražųjį laiką jis skiria įvairiausiems dalykams. Bet Viešpačiui, Pasaulio Kūrėjui?? Neretai jaunojo žmogaus gyvenime beveik ir nebelieka laiko Viešpačiui ir savo sielai... "Viskas visiems, o nieko Viešpačiui" yra pražūtingas jauno gyvenimo kelias.

Jaunas žmogus be religinio gyvenimo yra lyg augalas be žiedų ir be saulės tamsoje; jaunas žmogus be religinės praktikos yra lyg žiedas, kurio viduryje tūno įsisukusi graužianti kirmėlė; jaunas žmogus be meilės savo Kūrėjui yra tarytum ledais apšalusi siela, negalinti tinkamai suspinduliuoti ir prasiveržti skaidriu savo jaunystės gaivalingumu; jaunystė be Dievo yra lyg grožis be formos, be spalvų ir be harmonijos...

Kai senystė meldžiasi ir Viešpačiui nusilenkia, yra gražu, bet čia nėra nieko nuostabaus ir žavaus; o kai jaunystė meldžiasi, junti pirmųjų žiedų nuostabųjį kvapą ir žavesį, kuris patraukia prie savęs visa, kas tik yra aplinkui. Jaunas žmogus niekuomet nėra vienas su savo religija. Jo nuoširdus, gyvas ir gaivalingas religinis gyvenimas ir kitus nuteikia ta pačia religine dvasia; religingas jaunas žmogus yra tinkamiausias apaštalas, veikiąs ne tuščiais, bedvasiais žodžiais, bet savo gyva, žydinčia religingąja jaunyste.

Jaunas žmogus be religinio gyvenimo kerta savo ateities laimės medį.

Jaunystė yra visada pilna naujų kūrybinių polėkių, pilna dažnai nesuvaldomų ir net griaunančių, ardančių jėgų. Jaunystei reikia tikrojo švyturio ir tikrojo, apsaugančio kelio kuriuo ji galėtų lėkti nesudūždama ir kitų nesudaužydama. Religinis gyvenimas ir yra tas reikalingasis jaunystės švyturys, jai kryptį nurodąs, ir tas saugusis kelias, kuriuo ji gali neštis pirmyn saugi, kūrybinga, teikianti laimę sau pačiai ir džiaugsmą kitiems.

Gyvasis jauno žmogaus santykis su Viešpačiu, savo Kūrėju, įprasmina jaunystę: jaunystė be Dievo nežino savo tikrojo tikslo ir neišmano, kam ji yra skirta.

Jaunystė yra valinga ir norėdama sugriauna visas kliūtis, jos kelyje iškylančias. Norėdama jaunystė taip pat randa gražiausių būdų ir tinkamiausių priemonių bendrauti su savo Viešpačiu ir Atpirkėju.

Religingas jaunas žmogus geriausiai supranta savo jaurystę ir tinkamiausiai su ja elgiasi. Religinė jėga jį įkvepia heroiškiems žygiams; religinės tiesos apsaugo jį nuo tolimų nukrypimų į tamsius ir klampius užkampius; religinė šviesa pripildo jo tiesos trokštančią širdį tikru tiesos, grožio ir gėrio džiaugsmu.

Jaunystė yra žydinčiu gyvenimo pavasariu tik tada, kada jaunieji jos žiedai kyla iš meilės Viešpačiui, kada jos vedamoji žvaigždė yra viršuj debesų — pats Visatos Kūrėjas.

Jaunas žmogus norėdamas viskam turi laiko. O Viešpačiui? O savo nemirštamai sielai, jos dvasinei gyvybei?!

Kasdien nors kelias minutes Viešpačiui ir savo sielai, nors kelias, bet ugningas, gaivalingas, pilnas meilės ir gerumo minutes Viešpačiui, iš Kurio esame gavę viską ir Kurio dieviškoje rankoje visi nuolat esame...

Vilmanta Karečkaitė

A Š A R A

Maža, švelni kaip kūdikėlio delnas,
Paglostyki man garbanotą veidą!
Nubrauk blakstienose užmigusią mėnulio delčią!
Surink sruvenantį dulkėtais skruostais aidą
Ir drėgname, bestingstančiame lūpų vingyje sustink!
Matau: praeina švilpdama praeitis bedugnės link,
Tarytum piemenukas laumės juosta porcelano vazoj,
Paspyręs asotėlį, iš kurio gegužiai birdami dar žavi —
Kadais jie kvepiantys du kart dešimtimis rikiavos.
Dabar: numirusi jaunystė baltu vaiduokliu gyventi keliasi;
Bet nebeprikelia žieduotos lūpos anei klouno, nei karaliaus.
Žiauri mirtie gyvenime! Gyvena ašara jauna, bet miršta
Mano saulės kelias!

Kaip veikia televizija

ANTANAS SABALIAUSKAS

Elektronų tekėjimas tuštumoje

Daugelis dar iš gimnazijos laikų žinome, kad elektros srovė teka beveik visais kūnais; vienais — labai, kitais gi taip pamaži, jog vos galima tai susekti. Tos medžiagos, kurių atomuose elektronai yra labiau palaidi, vadinamos laidininkais, o kurios elektronus laiko tvirtai surišusios — izoliatoriais. Tačiau yra ir tarpinių elementų, taip vadinamų "pusiau laidininkų," kurie laikomi tų dviejų klasių viduryje.

Prie pusiau laidininkų galima tam tikra prasme priskirti ir orą bei įvairias dujas. Mat, jei stikliniame vamzdyje orą praretinsime, tai juo galės tekėti gana žymi elektros srovė. Žemiau pridėtame piešinyje elektronai teka panašiu vamzdžiu, iš kurio beveik visai ištrauktas oras. Mat, tokiu būdu oro molekulių skaičius taip sumažėja, kad elektronai laisviau gali pro jas prabėgti. Elektronai keliauja nuo neigiamo elektrodo prie teigiamo, kuris yra vadinamas **anodu.**

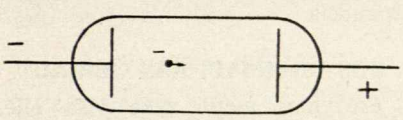

"Elektronų šautuvas"

Elektronai (pakrauti neigiama elektra) lekia dideliu greičiu prie anodo ,nes šis yra teigiamai pakrautas. Tačiau jeigu anode bus išpiauta skylė, tai didelė dalis elektronų išlėks per ją kiaurai, nes tuo momentu, kada elektronas yra skylės viduryje, jo inercija yra daug didesnė, negu traukiamoji jėga prie paties anodo. Išlėkęs elektronas šauna tiesia kryptimi pagal Newtono dėsnį, nes praktiškai jokia jėga jo jau nebeveikia. Tuo būdu susidaro nuolatinė elektronų srovė, kurią vadinsime **spinduliu.**

Foto - celės

Eksperimentais yra patirta, kad, norint elektroną išlaisvinti iš medžiagos ir paleisti jį vieną tuštumon, reikia jam suteikti daug kinetinės energijos. Toji energija gali būti suteikta keliais būdais šildymu, elektros lauku, apšvietimu, etc. Kalbėsime apie apšvietimo būdą. Prof. Einsteino nuomone, šviesa suteikia kūnams energiją. Taigi nenuostabu, kad po visos eilės sudėtingų eksperimentų buvo nustatyta, kad, apšvietus įvairius metalus, jie skundžia elektronus. Elektronų kiekis pareina nuo šviesos stiprumo ir parinkto elemento. Tuo pačiu yra galimas ir priešingas atvejis: elektronais bombarduojant medžiagos paviršių, šis ima švytėti.

Kineskopas

Apžvelgus pačius principus, galime susidaryti apytikrį vaizdą, kaip veikia televizijos priimtuvas. Visų pirma jis turi išretinto oro vamzdį, vadinamą kineskopu. Viename jo gale yra "elektronų šautuvas" kuris nuolatos siunčia spindulį į likusią vamzdžio dalį. Šis spindulys bombarduoja ekraną viename taške. Ekranas gi yra padengtas fosforine ar kitokia medžiaga, kuri švyti toje vietoje, kur spindulys . ją pataiko.

Jeigu dabar iš abiejų spindulio pusių pastatysime dvi lygiagretes metalo plokšteles, kurių viena bus pakrauta teigiamai, o kita — neigiamai, tai elektronai, tekėdami pro jų tarpą, bus patraukti prie teigiamosios, ir visas spindulys bus palenktas į tą pusę. Įdėję dvi horizontales ir dvi vertikales plokšteles, galime nukreipti spindulį į bet kurią ekrano vietą.

Tačiau televizijos aparate šios plokštelės nėra visada vienodai pakrautos. Jų poliai keičiasi, t. y. pozityvi plokštelė tampa negatyvia ir t.t. Tuo pačiu ir spindulys yra lanksotmas į visas puses. Šios dvi poros plokštelių yra prijungtos prie virpėjimų grandinės taip, kad vertikalios plokštelės keičia polius maždaug 400-600 kartų dažniau už horizontaliąsias. Tokiu būdu spindulys seka šitokį taką:

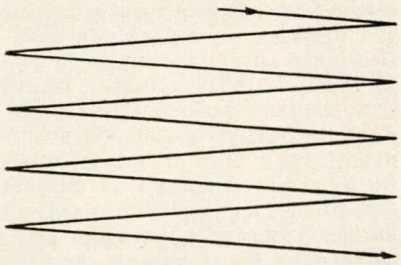

Horizontalūs takai vadinami linijomis. Horizontalūs virpėjimai yra tokie tankūs, kad ekranas nepėja užgesti — žmogaus akis nesupėja spindulio kelionės pastebėti. Amerikoje televizijos virpėjimų dažnumas yra tarp 10-70 milijonų ciklų per sekundę. Už šios ribos jau artėjama prie infra-raudonųjų spindulių ir šviesos. Kaip žinome, infra-raudoni spinduliai jau yra tokie dažni, kad atsimuša nuo daugelio kūnų. Šviesos spinduliai yra dar dažnesni ir todėl atsimuša beveik nuo visų kūnų. Žodžiu, kuo trumpesnės bangos ir didesnis virpėjimų skaičius, tuo sunkiau jos keliauja pro kūnus ir lengviau nuo jų atsimuša. Štai kodėl televizijos astumai riboti: norint apšviesti visą ekraną, reikia naudoti labai trumpas bangas.

Kitą sykį padarysime vizitą į televizijos stotį ir pakalbėsime, kaip ant ekrano perduodamas vaizdas.

LIETUVIAI STATO INDIJOJE BAŽNYČIĄ

Indijoje, kur stovi senos šimtmetinės pagodos, kur didikų rūmai tviska nepaprasta prabanga, lietuviai stato bažnyčią. Paklausi, gal ten yra lietuvių, gal tremtinių ten nusidangeno. Ne! Ten prieš 19 metų nukeliavo lietuvis kunigas **Jonas Svirnelis,** salezietis, nešdamas Kristaus mokslą. Stojo jis į sunkų darbą, lankė ir guodė žmones, mokė vaikus, skelbė Evangeliją ir krikštijo. Taip susidarė misijų parapija, kuri turi ir savo mokyklą. Šis vyras ir pradėjo statyti bažnyčią, kad jo tikintieji turėtų kur melstis.

Visais krikščionybės amžiais iš visų kraštų į misijas keliavo pasišventę misijonieriai. Jie nesigailėjo nei darbo, nei aukos, dažnai net savo gyvybę paaukojo, kad tik sklistų Evangelija tarp pagonių. Taip kiekviena tauta yra sudėjusi nemaža aukos tolimose misijose.

Paskutiniaisiais nepriklausomybės metais per Tėvų salezieč'ų kongregaciją pasaulin išvyko bent kel'tas lietuvių. Vieni jų buvo Kinijoje, kiti Japonijoje, treti kituose kraštuose. Vienas tokių pirmųjų misijonierių yra ir kun. Jonas Svirnelis.

Jis kreipėsi į lietuviškąją Amerikos visuomenę, kad ji savo aukomis pastatytų bažnyčią, pagarbintų Dievą ten, kur gyvena nekrikštyti. Tos bažnyčios nematys mūsų žmonės, bet joje melsis naujieji krikščionys, mūsų tikėjimo broliai. Ji bus liudytoja, kad ir mūsų maža tauta prisideda prie Evangelijos skelbimo.

Į kun. J. Svirnelio balsą atsiliepė gražus lietuvių būrys iš Amerikos. Vieni paaukojo stambesnes sumas (po šimtą dol.), kiti pasižadėjo įtaisyti stacijas. Taip tolimoje Indijoje Dievo garbei ir šlovei iškils ir lietuviškų aukų pastatyta bažnyčia.

PRIE EŽERO

Moksleivių at-kų stovykla

Išsukę iš didžiojo kelio, abejingai sekame retokai prie medžių prikaltas rodykles, ir dažnai dar aukštielninkai apverstas, kuriose matyti įrašas "Ateitis". Neilgai trukus privažiuojam paskutinę tokią rodyklę ir įsukame į vieną kiemą, iš dviejų pusių apsuptą gražių, didelių vilų. Net nuostabu darosi, kai pamatome, jog ant vilų parašyta kažkas panašaus į lietuvišką žodį: SIGALAS. Bent galūnė skamba lietuviškai. Priešais matyti stačia pakalnė, vedanti tiesiog į ežerą. Prie jo tuoj pat ir susispiečiame.

Pasirodo, ne mes pirmutiniai, ne mes ir paskutiniai. Stovyklautojai važiuoja vienas paskui kitą. Iš viso susispiečiame virš 80 stovyklautojų. Taip jau nutiko, kad kiekvienam berniukui išėjo po dvi mergaites. Padėties neišgelbėjo net ir tolimesnieji Detroitas ir E. St. Louis, atsiveždami vien tik berniukus.

TVARKA TURI BŪTI

Nespėjome nė apsižvalgyti, ir jau turėjome valdžias ir vadovybes, nors jų ir nerinkome. Dvasinį vadovavimą tvarko kun. J. Raibužis, S. J., mokąs nepaprastai gražiai žemaičiuoti. Jam talkininkauja kun. Ig. Urbonas iš E. St. Louis. Vyr. stovyklos viršininku pasirodo esąs pats MAS CV pirm. A. Viliušis. Jo pavaduotojas ir ūkio reikalų vedėjas — stud. A. Iešmantas iš Clevelando. Kiti "valdžios" žmonės: mokyt. O. Kavaliūnienė, Pranas Zaranka, A. Šapalaitė, E. Apanavičiūtė, E. Blandytė, P. Povilaitis, A. Bagdonavičius ir V. Krikščiūnas. Visas štabas. Vieni tvarko berniukus, kiti mergaites, vieni prižiūri tvarką, kiti moko dainuoti ir rytais tuoj į ežerą veja. Tvarka turi būti!

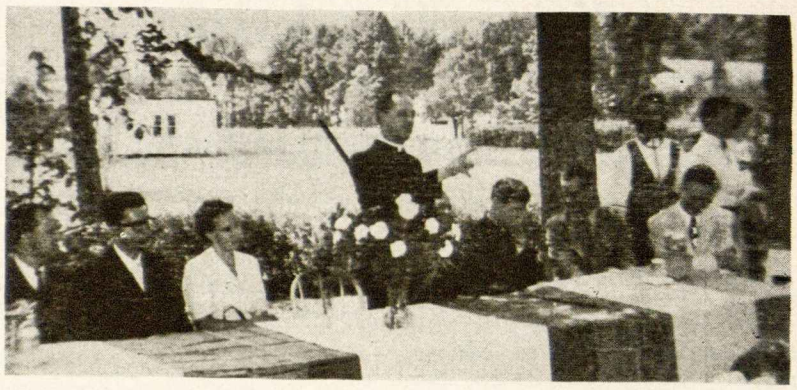

Iškilmingo posėdžio metu kalba J. E. vysk. V. Brizgys. Sėdi iš kairės į dešinę: A. Šatas, Chicagos Apygardos pirmininkas; J. Kavaliūnas ir F. Manelienė — vėliavos kūmai; už vyskupo: MAS dvasios vadas — kun. Dr. V. Rimšelis, Pr. Zaranka ir V. Kleiza, SAS Centro Valdybos narys.

RIMTAI NUSITEIKĘ KLAUSOMĖS

Mes gerai žinome, kad stovyklon atvykome ne vien tik poilsiauti. Jau ir iš programos pačią pirmą dieną matėme, kad reikės išklausyti visą eilę paskaitų. Rytais, dažniausia apie 10 val., rinkdavomės atskirai vyresnieji ir jaunesnieji. Įdomių dalykų išgirdome per tas dienas! Draugo redaktorius kun. J. Prunskis mokė mus, kaip būti gerais žurnalistais. Ben. Babrauskas kalbėjo apie lietuvišką knygą, kuri turi būti mūsų geriausia bičiulė. Susikaupę ir susimąstę išklausėme P. Bagdono minčių, kaip išsaugoti lietuviškumą. Organizacinėmis temomis ir ateitininkiškos veiklos klausimais paskaitas skaitė A. Viliušis ir A. Iešmantas. Mokyt. P. Kavaliūnas iškėlė gražių minčių, kaip tapti dvasios galiūnu. Jaunesnieji stovyklautojai taip pat turėjo progos išgirsti žinių apie mūsų organizacijos vadus, apie at-kų himną, pareigas ir principus, apie Lietuvą ir lietuviškas knygas.

PRISIMENAME PARTIZANUS

Jau tokia tradicija pasidarė kiekvienoj stovykloj — skirti vieną dieną religinei ir tautinei rimčiai. Ir taip ketvirtadienio rytą, kaip ir visada pradėję pamaldomis ir bendra šv. Komunija, išgirstame kun. V. Rimšelio paskaitą apie žmogų, kuris visuomet turi siekti didžiųjų idealų. Vakare — partizanų vakaras. Išpildoma Pr. Zarankos surežisuotas montažas "Lietuva per amžius", visus stovyklautojus nukeliantis ten toli, kur girios ošia. Kun. Juršėnas, MAS garbės narys, taria žodį, jautriai įsiliejantį į stovyklautojų širdis. Tyli partizanų daina paskui ne vienam ir ašaras išspaudžia.

KAS GREIČIAU, KAS GERIAU?

Stovyklos metu vyko visa eilė varžybų, konkursų ir sporto rungtynių. Geriausio referato konkurse pirmąją vietą laimėjo Rasa Augiūtė (Čikaga), toliau — Romualdas Bublys (Detroitas) ir Roma Staniškytė (Clevelandas). Bendrojo išsilavinimo konkurse vyresniesiems laimėtojai iš eilės buvo šie: S. Liulevičiūtė (Čikaga), T. Tumosaitė (Čikaga) ir R. Petrikas (E. St. Louis). Jaunesniesiems — D. Karvelytė ir B. Končiūtė (abi iš Čikagos), A. Udrys (Detroitas). Lietu-

---

Chicagos jaunosios ateitininkės stovykloje pietauja

Danguolė Sadūnaitė

T A U

Perlinės rasos grožį
Ant virpančio lapelio rožės,
Ar dainą paslaptingą
Išaustą ant šilkų,
Tą vakaro šventumą sodžiuj
Šakose gluosnių ir klevų,—
Auksinėm meilės gijom
Apjuosiu, apkabinsiu.
Parnešus, Tau seklyčią
Išpuošiu, išdabinsiu,—
Kad širdžiai būt neilgu, negraudu.

vių literatūros žinojimo konkurse geriausiai pasirodė E. Mickevičiūtė (Čikaga). Daugiausiai dainų žinojo T. Tumosaitė iš vyresniųjų ir L. Zebrauskaitė iš jaunesniųjų. Dailaus skaitymo varžybose pirmąją vietą nusinešė Sigutė Kavaliūnaitė (Čikaga), deklamavime E. Iešmantaitė (Clevelandas).

Sporte, plaukimo meisteriais liko Algis Kijauskas iš Clevelando ir T. Tumosaitė iš Čikagos. Stalo teniso varžybas laimėjo V. Jakštys iš Čikagos. Krepšinio rungtynės tarp "valdžios" ir stovyklos rinktinės baigėsi paprastų piliečių pergale 26:24.

STOVYKLOJE BUVO DILGĖ

Nors dilgėlių gal irgi buvo, bet buvo viena didelė "Dilgė" (taip vadinosi stovyklos humoro laikraštis), kuri gerokai padilgindavo visus stovyklautojus. Jos redaktoriumi buvo Jonas Kučiauskas su Povi'u Žumbakiu ir F. Palubinsku. Laikraštis turėjo ir slaptų reporterių. Būdavo ir meninės programos vakarais. Kiekviena kuopa ir atskiros grupės pasirodydavo su sava programa, vaidindavo, dainuodavo, šokdavo. O paskui paežery skambėdavo bendra stovyklautojų daina. Su daina keldavome, su daina guldavome, su daina ir laisvalaikio metu maudydavomės ežere ir irstėmės po jį valtelėse.

DIDŽIOSIOS IŠKILMĖS

Paskutiniąją stovyklos dieną šv. Mišias atlaikė J. E. vysk. V. Brizgys. Jis pasakė gražų pamokslą ir pašventino kun. A. Liobiūno vardo at-kų kuopos vėliavą. Kūmais buvo ponia Manelienė ir P. Kavaliūnas. Vėliau įvyko iškilmingas posėdis ir stovyklos uždarymas. Garbės prezidiuman buvo pakviesti: vysk. V. Brizgys, kun. Juršėnas, kun. V. Rimšelis, kun. J. Raibužis, p. Manelienė, P. Kavaliūnas, kun. I. Urbonas, V. Kleiza, p. Vilimaitė, p. Kasiulaitis, P. Zaranka ir A. Šatas.

Darbo prezidiumui pirmininkavo F. Palubinskas ir J. Polikaitis, sekretoriavo M. Meškauskaitė ir R. Staniškytė. Iškilmių svarbiausiu punktu buvo iški'mingas pasižadėjimas, kurį davė keletas jaunųjų ateitininkų. Gauta sveikinimo telegramos iš Vyr. Federacijos Vado prof. S. Sužiedėlio, buv. Fed. Vado prof. A. Damušio ir kt.

Dovanomis apdovanojami visų konkursų ir varžybų laimėtojai. Paskutinį žodį taria MAS CV pirm. ir stovyklos viršininkas A. Viliušis. Kai reikėjo vėl sėsti į autobusus ir mašinas ir apleisti Paw-Paw ežero pakrantes, buvo liūdna ir gaila. Tikrai neteko sutikti nė vieno stovyklautojo, kuriam ši stovykla nebūtų palikusi įspūdžio. Tik vienui vienas iš E. St. Louis buvo kažkodėl nepatenkintas, ir paklaustas kodėl, atsakė: "Kad per trumpa buvo..."

Jonas Kučiauskas

DANTIS UŽ DANTĮ...

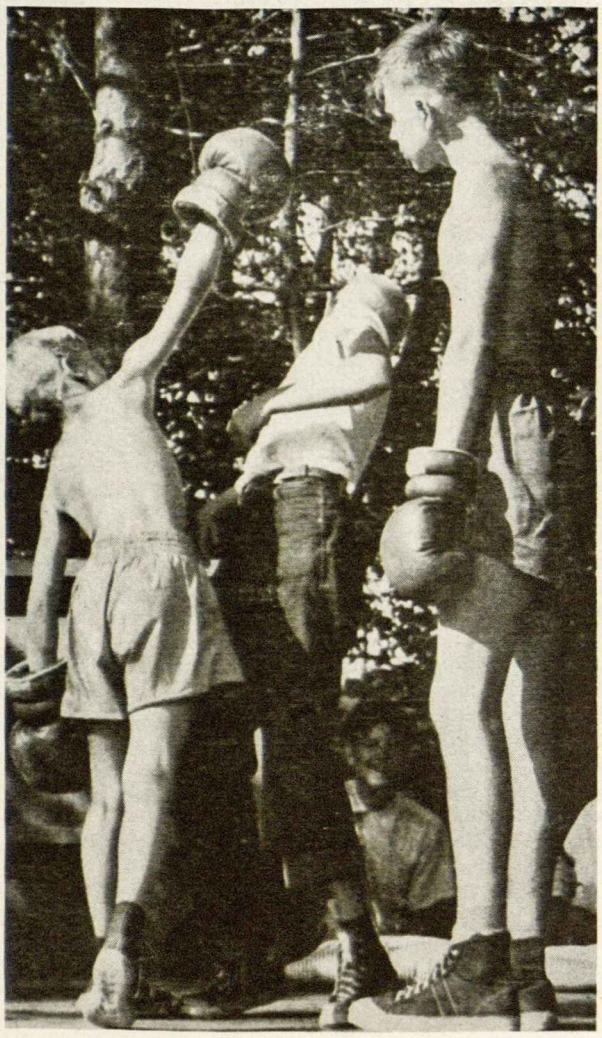

Komiškas boksas berniukų vasaros stovykloje Kennebunk Porte, Me.

Nuotr. V. Maželio

Net ir susižeidus kartais reikia stoti į konkursą. R. Sužiedėlis skaito berniukų stovykloje Kennebunk Porte.

Nuotr. V. Maželio

BERNIUKŲ STOVYKLA

KENNEBUNK PORTE

Kennebunk Porte, pas tėvus pranciškonus, kas vasarą rengiama stovykla berniukams. Į ją suvažiuoja didesni ir mažesni lietuviukai iš visos Naujosios Anglijos ir net iš tolimesnių vietovių. Apie šimtas jų šią vasarą maudėsi Atlanto bangose ir iš smėlio statė pilis. Bet tvarka buvo, kaip kariuomenėje. Vyresnieji iš pačių berniukų ėjo stovyklos pareigūnų pareigas. Stovyklą nuoširdžiai globojo pats vienuolyno viršininkas Tėvas Viktoras Gidžiūnas, O. F. M., jai vadovavo Tėvas Gediminas Jočys. Stovyklos metu berniukams buvo dėstoma Lietuvos istorija, geografija ir bendro išsilavinimo dalykai.

(nukelta į 167 psl.)

KIBIRKŠTĖLĖS STOVYKLAUJA

(MERGAIČIŲ STOVYKLA PUTNAME, CONN.)

Už poros šimtų mylių nuo New Yorko, gal truputį mažiau nuo Bostono, šalia Putnamo, yra Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolynas. Jo reikšmė lietuvybės darbe nė k'ek nemažesnė, kaip visai netoli esančio Marianapolio. Vasaromis į Putnamą iš visų kraštų suvažiuoja pulkai mergaičių linksmai ir gražiai praleisti atostogų, pastovyklauti ir pagyventi lietuviškoje nuotaikoje. Šios vasaros stovykla buvo dešimtoji iš eilės. Joje dalyvavo virš šimtas jaunų lietuvaičių, čia gimusių ir iš Vokietijos atvykusių. Daugelis pradžioje stovyklos sunkiai susikalba lietuviškai, bet užtat atsisveikinant joms visoms atrodo, kad lietuvių kalba yra pati gražiausia.

Stovyklos programa visada būna parengta įdomiai. Įvairūs žaidimai lietuviškos dainos, nejučiomis įterptos lietuviškos pamokos, vedamos prityrusių mokytojų, pačių mergaičių meniniai pasirodymai — viskas lyg Lietuvoje, kaip pačios mergaitės sako. Jos vaidina, deklamuoja, šoka, žaidžia ir meldžiasi tik lietuviškai. Kas rytą aukštyn iškyla dvi vėl'avos — trispalvė ir žvaigždėtoji. Kop'yčioje skamba giesmės ir maldos. O paskui per visą dieną juokas ir daina, plačiai nuaidinti per plačius laukus. Vakarais dažnai būna didieji laužai ir pasirodymai, į kuriuos iš apylinkių suvažiuoja tėvai ir kiti lietuviai.

Stovyklai vadovauja pačios mergaitės. Šiemet stovyklos seniūne buvo Audronė Staknytė su pavaduotojomis — I. Giedraitytė, T. Masionytė ir E. Vebeliūnaite. Ten pat esąs kun. prof. St. Yla visada yra stovyklos dvasios vadas. Stovyklautojos kas savaitę išleidžia ir laikraštėlį. Jis vadinasi "Kibirkštėlės" ir spausdinamas vienuolyno seserų spaustuvėje. Šiemet "Kibirkštėles" redagavo Elona Marijošiūtė su savo štabu.

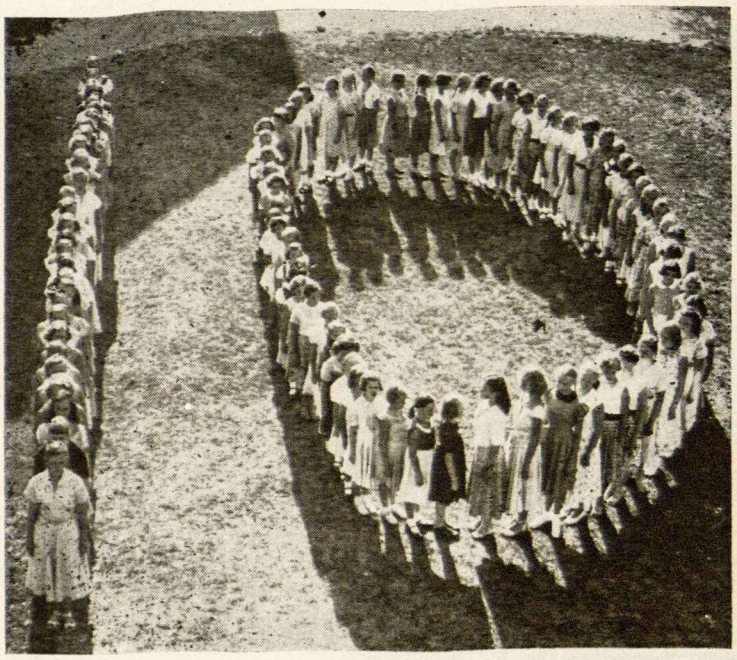

Stovyklavusios mergaitės susigrupavusios atžymi 10 metų mergaičių stovyklos sukaktį.

("Kibirkštėlių" klišė)

Rūta Laukaitytė

TĖVIŠKĖJE

Kai balsvi debesys plaukia per dangų
iš visų šalių,
jie primena man kraštą brangų —
pamiršt jo negaliu.

Primena man sodybėlę,
kurioje gimiau,
ten dainelė šienpiovėlių
skamba daug gražiau.

Ten upelis linksmai teka
parugėj,
brolužėlių dalgiai šneka
pabarėj.

Tiktai aš tenai sugrįžti
negaliu,
nė pas šienpiovius nubėgti
takeliu.
O norėčiau aš nuplaukti
ten, tenai . . .
Savo žemėj pasilikti
amžinai.

LAUKŲ KOPLYTĖLĖ

Ten toli, toli laukuose,
kur mūs miela tėviškėlė,
pasinėrusi beržuose
stovi koplytėlė.

Nepuošta ji auksu,
nė brangiausiais rubinais,
man mielesnė ji už viską
ten po šlamančiais beržais.

Kol saulutė dar spindėjo
Lietuvos padangėj,
puošdavau baltom lelijom
koplytėlę brangią.

O dabar tik šalti vėjai
blaškosi laukuose.
"Ar dar stovi, koplytėle,
šlamančiuos beržuose?"

BEETHOVENO MIŠIOS

Klausydamasis Beethoveno religinio muzikos veikalo "Missa solemnis", pajunti kažką tai dangiško, tarytum atgimsti dvasia. Pajunti, kad muzika nėra vien meno forma, bet ir Tikėjimas, išbandytas ir sucementuotas pasijos: pasijos, per kurią Beethoveno genijus apreiškia Dievą ne tik Grožyje, bet ir Meilėje.

Šio vokiečių muziko gyvenimas buvo gėrio gyvenimas. Mirus broliui Karoliui, Beethovenas priglaudė jo sūnų su nepaprastu pasiaukojimu ir savęs atsižadėjimu. 1812 m., dar tebesant gyvai vyresniajai Bacho dukteriai, Beethovenas leido atspausdinti vieną savo simfoniją, kad gautu pelnu galėtų sušelpti šią skurstančią senutę.

Daug kas dar muzikui tebegyvenant atpažino ir suprato jo genijų. Štai viena mergytė, studijavusi pianino muziką, parašė Beethovenui laišką, sakydama, kad jis stovįs virš Haendelio, Haydno ir Mozarto. Į tokį entuziastingą pareiškimą atsakydamas, Beethovenas paprašė nenuimti trims pasaulinio masto muzikams laurų vainiko, jiems jau priklausančio, jam dar ne.

Mistiška Dievo adoracija, religinė dora buvo Beethoveno kūrybos fundamentas. Savo didįjį veikalą "Missa solemnis" jis sukūrė, klausos ligai jau įsigalėjus. Esąs ausyje švilpimas nedavė ramybės, klausa nuolat silpnėjo. Pagaliau atidengė savo nelaimę ir draugams. Vienam iš jų rašė: "Gyvenu liūdnai, esu priverstas atsitraukti nuo viso to, kas man yra brangu".

Dr. Wawruch, gydęs Beethoveną paskutinėje jo ligos stadijoje, laiku pamatė, kad vilties jį išgelbėti nėra. Apie neišvengiamą greitą galą atsargiai perspėjo jį raštu. Beethovenas gi, atidžiai perskaitęs gydytojo laišką, parodė nepaprastą dvasios tvirtumą. Pakvietė kunigą ir iš jo rankų priėmė Sakramentus. Tai buvo 1827 m. birželio mėn. 24 d. Po dviejų dienų Beethovenas iškeliavo į amžinybę. Amžinybę, kurios joks kitas menininkas taip giliai nepajautė ir taip prasmingai neišryškino, kaip Beethovenas savo iškilmingomis Mišiomis ir Devintąja Simfonija.

Šio muziko genijaus namelis, kuriame jis gyveno ir mirė, yra Vienoje, Austrijoje. Tie trys kambarėliai, kurie jam priklausė, išliko nepaliesti dar iki šiandien. Ten Beethovenas parašė ir savo testamentą:

"...O, mano Dieve, Tavo žvilgsnis pasiekia mano sielos gelmes. Tu pažįsti mano širdį ir žinai, kad ji ieško meilės ir trokšta gėrio. Nieko nėra gražesnio, kaip prisiartinti prie Viešpaties ir žerti spindulius ant žmonijos".

B. Mikalauskas

P. Natas

PAVASARIO 1.000.000-ONAI

Pavasario kirvis per pumpurą kerta,
ir šiepias ant karklo sidabro kačiokai,
sudunda širdis, kaip galingoji Berta,
mergiotė jauna kai prunkštaudama juokias.

Girdi, vyturiokas padangėje virpa,
regi, kaip varnėnas žabus lizdan velka...
O toji mergiotė, kaip uoga prisirpus,
akim mėlynom, kaip žiedeliai vosilkų.

Ir blūdyjat pievom abu susikibę,
žiedeliai po kojom tik žydi, tik berias,
ir auga širdy meilės džiaugsmas beribis,
o sieloj smagu taip, taip miela, taip gera.

Paskui pas kleboną ant užsakų einat,
tegu apsakys jis visiems iš ambono:
"Jie trokšta dainuoti pavasario dainą,
vertesnę sviete už šimtus milijonų!"

BERNIUKŲ STOVYKLA KENNEBUNK PORTE

(atkelta iš 165 psl.)

Dienos programa visuomet buvo įdomi ir nenuobodi. Daug laiko buvo skiriama sportui ir poilsiui. Sporto pamokoms ir žaidimams vadovavo sportininkas K. Brazauskas. Per visą stovyklos laiką buvo surengti du vaidinimėliai ir užbaigimo vakaras su sportine programa. Įvairios varžybos su paskirtomis premijomis taip pat susilaukė didelio stovyklautojų dėmesio. Dailaus skaitymo konkurse geriausiai pasirodė Remigijus Sužiedėlis iš Brocktono, rašinio konkurse pirmą vietą laimėjo Antanas Saulaitis iš Waterburio, deklamavimo — Gediminas Naujokaitis iš Brooklyno, elgesio — Antanas Saulaitis.

Penkias savaites pagyvenę gražioje gamtoje, pasimaudę Atlante ir prisirinkę nemaža naujų žinių apie Lietuvą, jaunieji vėl išsiskirstė po miestus, nešdamiesi gražius prisiminimus ir norą šviestis ir dirbti Lietuvai.

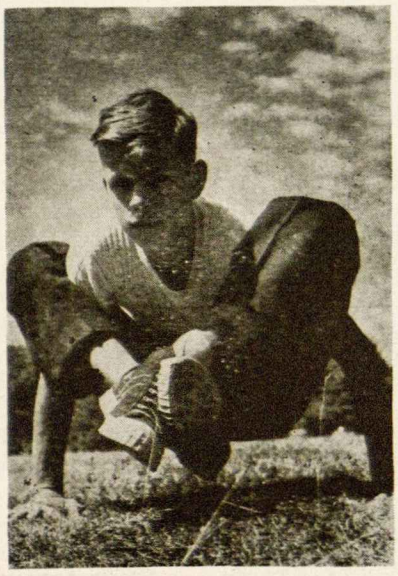

"Žmogus be kaulų"...
Nuotr. V. Maželio

Ar žinai, kad

...Maskvoje yra tiktai 75.000 telefonų, kai tuo tarpu New Yorko miestas turi 3.000.000.

...Afrikos čiabuviai medikai kreipėsi į Londoną, prašydami prisiųsti įvairių magiškų dalykėlių, kurie padarytų įspūdį jų pacijientams. Iš labiausiai pageidaujamų ir populiarių tokios rūšies narkozo buvo pagalviukai, kurie cypia, kai ant jų atsisėdi, sprogstantieji cigarai ir žiedai, kurie švirkščia vandenį į draugo akis.

Guvus mokinys

Mokytojas: Sakyk, Antaniuk, kodėl mėnulis, kurį matome ant dangaus, visada esti toks išblyškęs?

Antaniukas: Todėl, ponas mokytojau, kad jisai ilgas naktis nemiega ir nepailsi.

SPORTAS

rašo

P. GANVYTAS

IMTYNĖS IR PSICHOLOGIJA

Jeigu paklaustume, kuri sporto šaka Amerikoje turi daugiausia žiūrovų ir stebėtojų, atsakymas būtų: imtynės. Televizija atvėrė šiai sporto šakai plačius vartus į pasaulį. Statistikos duomenys sako, kad pereitų metų bėgyje kas savaitę imtynių žiūrėdavo maždaug 25-30 milionų žmonių. Ar begali būti populiaresnis sportas? Ir vis dėlto šio sporto prestižas kasdien vis puola žemyn. Kadaise buvusios respektuojamos imtynės šiandien nei iš tolo nebeturi pasisekimo. Atsakymą į tai galima rasti, peržvelgus imtynių sporto istoriją.

Bene pirmuosius imtynių ženklus rasime proistorijoje. Jau faraonų kapinynai, maždaug 5000 metų senumo, rodo piešinius, vaizduojančius imtynininkus. Sakoma, kad egyptiečiai buvo pirmieji šį sportą pasauliui parodę, bet graikuose imtynės išpopuliarėjo. Garsus buvo Milo iš Croton (gyvenęs maždaug 6 šimtmetyje prieš Kristaus gimimą), kuris neturėjo sau lygaus pasaulyje — tiesa, pasaulis tuo metu buvo dar labai mažas. Imtynės populiarėjo ir plito po platųjį pasaulį. Iškilo graikų-romėnų stilius, kuriuo vadovavosi tikrieji imtynininkai. Vėliau atsirado ir laisvasis stilius, imtynes palaipsniui pavertęs į tikras muštynes. Dar šiandien mes turime ortodoksinio stiliaus varžybų, bet šios šakos pasekėjų skaičius kas kartas mažėja. Matome juos olimpinių žaidimų metu, dar rasime juos Amerikos universitetų sporto salėse, bet kyla klausimas kaip ilgai. O buvo laikas, kada New Yorke 1900 m. W. Muldoon ir Miller rungėsi 9 val. 35 min. ir nei vienas nepasiekė laimėjimo. Tiesa, jie nesivaržė ortodoksiniu stiliumi, bet jiems imtynės dar buvo sportas, o ne savotiškas varietės spektaklis. Šiandien rimto pobūdžio imtynėse dominuoja rusai, kurie šį pavasarį Italijoje pravestose Europos pirmenybėse išsikovojo 5 pirmąsias vietas. Neblogiau jie pasirodė ir olimpinių žaidimų metu Helsinkyje; ne vienas medalis jiems ten teko. Bet, kaip jau buvo minėta, ši sporto šaka vis daugiau krenta į bedugnę.

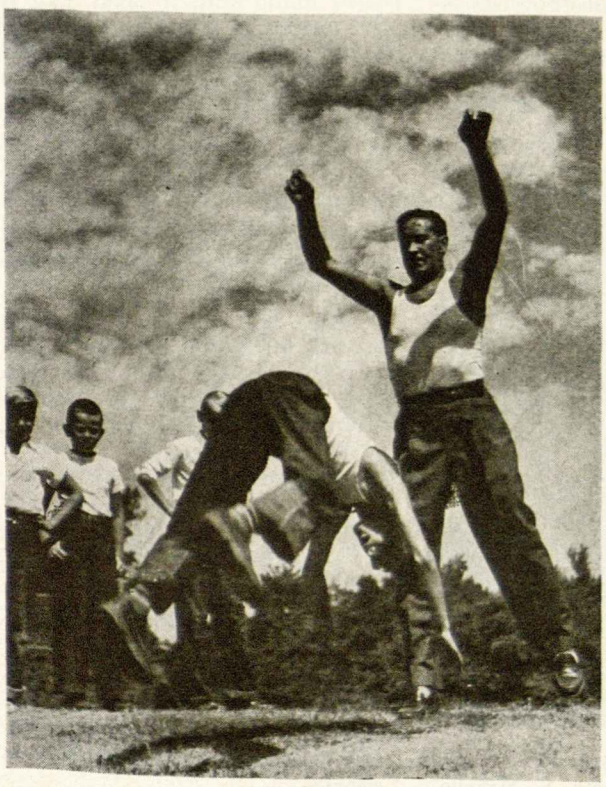

Laisvojo stiliaus imtynės gi bent žiūrovų atžvilgiu populiarėja. Sakoma, kad Amerikoje prieš 25 metus tebuvo žinomi 35 aktyvūs imtynininkai, gi dabar jų yra apie 2000. Kas savaitgalį dabar 100 salių reguliariai savo lankytojams siūlo imtynių programą ir dažniausiai jos būna pripildytos žiopsančių entuziastų. Niekas šiandien nebedrįsta paneigti fakto, kad šių dienų imtynės yra tapusios savotišku cirku. Ringe besivaržą imtynininkai yra įgudę artistai, vykusiai sukurią žiūrovams tikro kovingumo iliuzijas. Esmėje jie yra susitarę, ir visos varžybos yra puikiausiai surežisuotos. Štai neseniai sporto spaudoje skaitėme, kad pasižymėjęs kanadietis Gene Kiniski, žaidęs amerikiečių futbolą už Edmonton Eskimos, perėjo į imtynininkų eiles. Paklaustas dėl šio staigaus posūkio priežasties, jis labai atvirai atsakė, kad amerikiečių futbolas jam esąs per žiaurus, ringe jis galėsiąs atsigauti. Ar reikia geresnio pavyzdžio?

Nors dauguma ir žino, kad šių dienų imtynės yra savotiška apgavystė, jas vistiek stebi su malonumu. Gi to priežastis glūdi psichinėje žmogaus struktūroje. Nepaslaptis, kad gyvename bendruomenėje, kuri yra labai veržli ir kovinga. Esame nuolat įtempti, kiek tai liečia mūsų psichinę visumą. Dažnai mums nepavyksta atsiekti užsibrėžtų tikslų ir jaučiamės suerzinti, nepatenkinti. Gi kai žmogus stebi imtynes savaime save identifikuoja su vienu, dažniausiai stipresniu, imtynininku ringe ir į jį suveda visą savo agresiją. Savo vaizduotėje jis muša priešininką, sėkmingai su juo kovoja. Psichinė įtampa turi progos atsileisti, kai visa agresija, kilusi jo viduje dėl dienos metu turėtų nepasisekimų ir trūkumų, išliejama, bestebint imtynes per televiziją. Savotiškas savimi pasitenkinimas kyla žmoguje ir jis savaip atsigauna. Išgyvenus šį psichologinio pobūdžio atoslūgį, nuo imtynių nusisukama, nes jos savo funkciją yra atlikusios. Aprašytą procesą žmogus nepajunta sąmoningai, tas viskas vyksta pasąmonėje. Nenorima tuo pasakyti, kad visi žmonės tik tokioj formoj gali patirti agresijos išbalansavimą, tačiau skaičiai rodo, kad nemaža žmonijos dalis naudojasi ta priemone. Gudrūs biznieriai, supratę šį psichologinį aspektą, situaciją tinkamai išnaudoja ir todėl šiandien tiek daug imtynių. Ar ši sporto vardu besidangstanti varietės forma ir toliau populiarės ir plėsis, sunku pasakyti, tačiau jei norima ją efektingai išjungti, reikės sukurti naują mediumą su panašiu psichologiniu padėties supratimu.

Sporto pamoka berniukų stovykloje Kennebunk Porte, Me. Pamoką veda sporto instrukt. K. Brazauskas.

KREIVOS ŠYPSENOS

IŠ VASAROS STOVYKLŲ

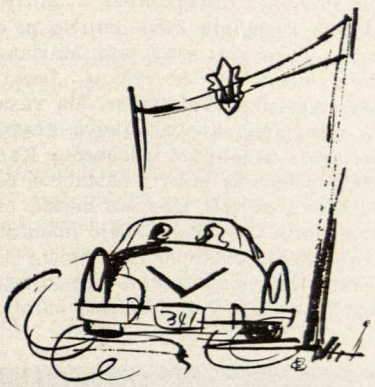

1. Mes suvažiavome

2. Mes buvome nustebinti

3. Mus pasitiko šventi tėveliai

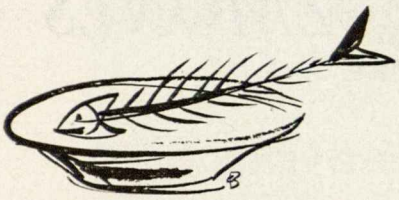

4. Mes valgėme iki soties

TEN NETOLI KENNEBUNKO

(Pagal "Ten netoli Krekenavos, oi")
Ten netoli Kennebunko, oi
Kur visi sulysę tunka, oi
Suvažiavo daug vaikinų, oi
Ir prisivežė merginų, oi, oi, oi, oi
Pranciškonai kvietė, (6 k.)
O mes bėgom susirietę,
susirietę, bum.
Labai baisią valdžią gavom, oi
Nors už ją ir nebalsavom, oi
Baisią tvarką sugalvojo, oi
Ir visus nukryžiavojo, oi
Komendantas barė, (6 k.)
Ir anksti miegoti varė,
vis mus varė gult.
Daug kančių mums išgalvojo, oi
Merginas uždratavojo, oi
Ir kai lindom mes pro plyšius, oi
Tai palikom skūroj dryžius, oi
Visos valdžios pyko, (6 k.)
Iš to pykčio net prapliko,
net prapliko, bum.
Visas meiles išmėgino, oi
Nereikėjo jiems nei vyno, oi
Viscs valdžios baisiai pyko, oi
Kad merginų jiems neliko, oi
Komendantas niršo, (6 k.)
Kad jam nieks nepasipiršo,
nesipiršo, ne.

(Iš stud. stovyklos laikraštėlio)

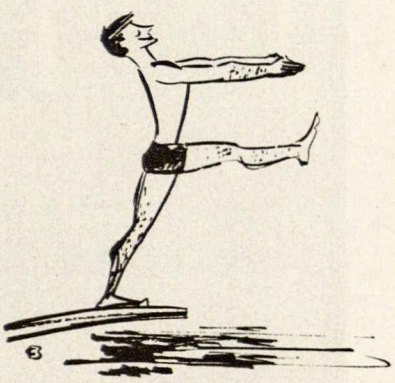

5. Mes sportavome

6. Mes atydžiai klausėmės įdomių paskaitų ir...

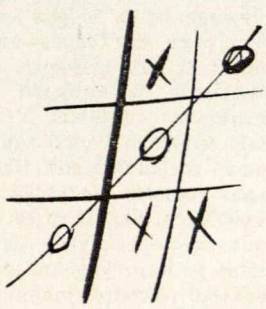

7. ...turėjome daug ideologinių kovų

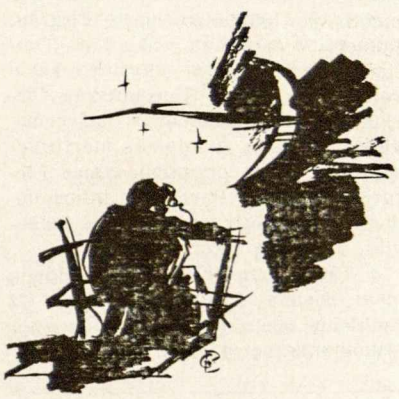

8. Mes rengėme įvairius vakarus.

Piešiniai Gražvydo Botyriaus

LIETUVOS NACIONALINĖ M... ...DO BIBLIOTEKA

DARBAI ŽMONĖS

VISUOMENINIS GYVENIMAS

● **Danijos lietuvių** bendruomeninis gyvenimas yra labai apsilpęs. Paskutiniu laiku Danijoje beliko vos 128 lietuviai, iš jų 28 vyrai, 87 moterys ir 13 vaikų. Tuo tarpu dar 1945 metais ten buvo virš 5000 lietuvių. Labai didelis skaičius iš dabartinių lietuvių yra sukūrę mišrias šeimas. Pastebėtina, kad daugelis pradeda kalbėti daniškai ir vengia dalyvauti lietuviškuose susirinkimuose.

● **Mėlynosios Armijos** kongrese, Plainfield, N. J., liepos 12-16 dienomis dalyvavo ir lietuvių atstovai. Išviso dalyvių buvo per 1000 iš 27 tautų. Mėlynoji Armija yra tarptautinė katalikų organizacija, kurios tikslas skleisti ir įgyvendinti Marijos norus, išreikštus per Fatimos stebuklus.

● **Vokiečiai susirūpinę** savo jaunimu, kuris šiuo metu pergyvena tikrą gyvenimo krizę. Didelis jaunimo skaičius, jeigu dar nepasidarę visiškais nihilistais, yra prslėgtas abejingumo idealizmui, demokratijai ir bendrai nesirūpina politiniais ir visuomeniniais reikalais. Padėtį sunkina ir nelengva socialinė buklė. Kasmet aukštąsias vokiečių mokyklas baigia apie 20.000 jaunuolių. Iš jų tik 10.000 gali gauti savo specialybėje darbo. Atgaivintos po karo jaunimo organizacijos nepajėgė pakreipti jaunimo pozityvia linkme ir net nesugebėjo paruošti jaunų vadų, o su senaisiais ryšiai pradeda visai nutrūkti.

● **Lietuvos Golgotos žemėlapis,** kuriame būtų atvaizduota koncentracijos stovyklos, kalėjimai ir masinių žudynių vietos sovietinės okupacijos metais, jau baigiamas ruošti. Visą dokumentinę medžiagą renka Liet. Tautinės Martirologijos skyrius, kurio vedėju yra Jonas Rimašauskas Clevelande. J. Rimašauskas pašvenčia visą savo laiką rinkdamas martirologinę medžiagą, organizuodamas Lietuvos Genocido Parodą ir informuodamas svetimųjų spaudą apie bolševikų vykdomą terorą Lietuvoje.

● **"Stop Genocide"** pašto ženklelių buvo išleista 1.250.00 vienetų. Už ženklelius surinktos lėšos naudojamos atikomunistinei akcijai.

● **Lietuvos žydų likimas** išsamiai aprašytas spaudai ruošiamoje knygoje "Lietuvos žydų tragedija", kurios autorius yra Ignas Vytenis. Istorinį įvadą knygai rašo prof. A. Šapoka.

● **Martirologijos Skyrius,** susirišęs su Stud. Sąjungos Centro Valdyba, stengsis padėti savo turima medžiaga lietuviams studentams, kurie referatuose, paskaitose ar net studijų darbuose liesdami Lietuvos okupacijų laikotarpius yra reikalingi informacijų. Stud. S-gos CV apie pasinaudojimo šia medžiaga galimybes praneš visiems lietuviams studentams. Galima ir tiesiog kreiptis į Martirologijos skyrių šiuo adresu: Lithuanian National Martirology Section, P. O. Box 1212, Cleveland, Ohio, (USA).

FLOSENBURGO KANKINIŲ PELENAI MARIANAPOLYJE

Skaudus Flossenburgo koncentracijos stovyklos prisiminimas — Mirties slėnyje sudegintų 2480 lietuvių pe'enai — dabar yra saugojami Marianapolio vienuolyno koplyčioje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Šią vasarą vienuolyno koplyčia buvo gražiai perdirbta, atnaujinta ir išpuošta. Kankinių pelenams laikyti pastatyta lietuviška koplytėlė, išpuošta medžio ornamentais. Toje koplytėlėje įmontuotas stiklinis indas su relikviniais pelenais. Koplyčioje įrengti du nauji altoriai su dail. Vyt. Kašubos barelje-

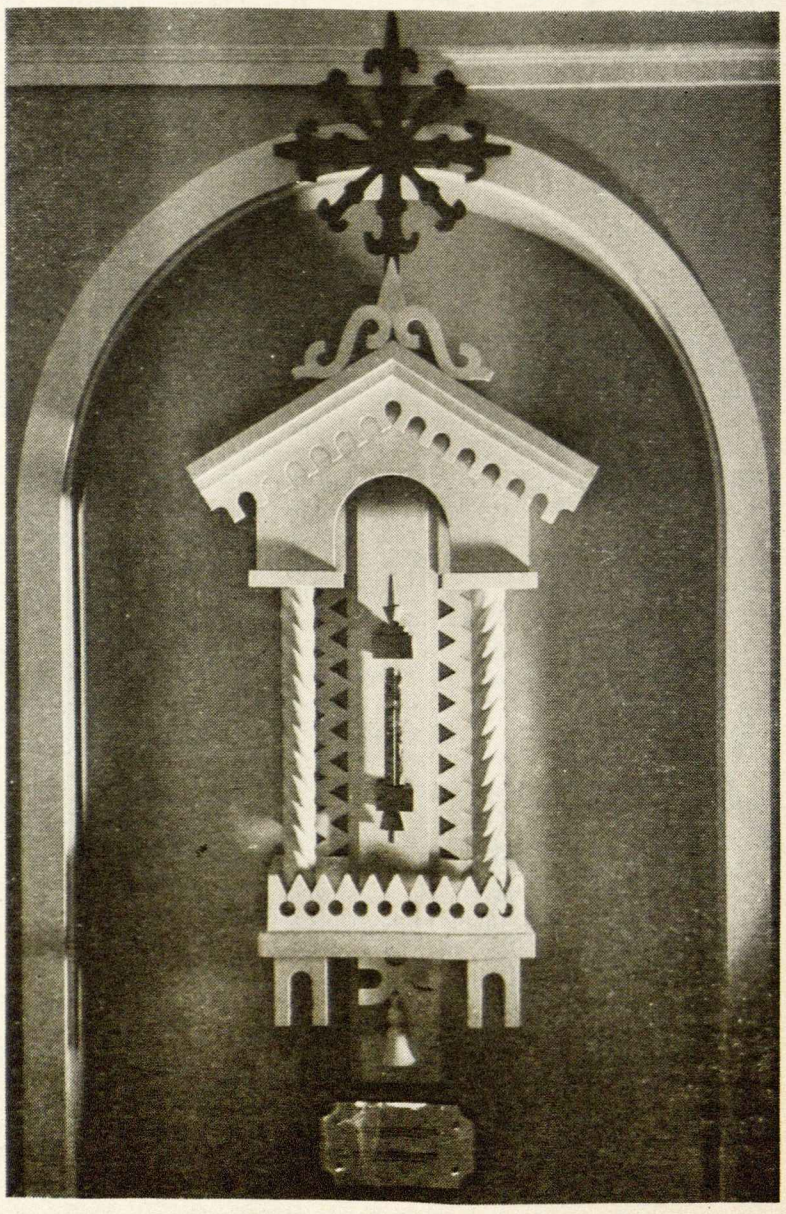

Flosenburgo koncentracijos stovykloje sudegintų lietuvių pelenai Marianapolio kolegijos koplyčioje. Koplyčią dekoravo dail. K. Varnelis.
Nuotr. V. Augustino

fais, suolai ir grindys. Visą menišką koplyčios puošimą tvarkė dail. K. Varnelis.

Marianapolis su savo vienuolynu ir lietuviška aukštesniąja mokykla berniukams visuomet buvo Šiaurės Amerikos lietuvių pasididžiavimas ir lietuviškumo židinys. Per jį yra perėję daug lietuvių, kurie šiuo metu toliau varo lietuvišką darbą. Jame mokosi dabar ir naujųjų tremtinių vaikai, vasaromis jame skamba lietuviška daina ir juokas, kai gražus parkas ir didingi rūmai yra pilni jaunų stovyklautojų.

KIEK KATALIKŲ PASAULYJE?

Katalikų skaičius šiuo laiku siekia 472 milionus, kas sudaro apie 19% visų žemės gyventojų, kurių priskaitoma apie 2 miliardai 440 milionų. Azijoje katalikų yra 31 mil., arba 2,3%. Europoje — 230 mil., arba 39%. Šiaurinėje ir pietinėje Amerikoje — 190 mil., Afrikoje — 17 mil., Australijoje ir aplinkinėse salose — 3 milionai.

Krikščionių skaičius — tų, kurie tiki į Kristų, — siekia arti vieno miliardo. Katalikų — 472 mil., protestantų — 250 mil., visokių kitokių krikščioniškų sektų — 200 mil.

DARIAUS IR GIRĖNO DVASIA CHICAGOJE

Prieš 20 metų Soldino miške žuvo Lituanica su dviem didvyriais — Darium ir Girėnu. Viso pasaulio lietuviai kasmet prisimena aną liūdną liepos 17 dieną, daug kur ta proga rengiami minėjimai, tačiau iškilmingiausiai turbūt didvyrius prisimena Čikaga. Šios vasaros Dariaus ir Girėno prisiminimo iškilmėse dalyvavo per penkiasdešimt tūkstančių lietuvių ir amerikiečių minia, susirinkusi prie žuvusių didvyrių paminklo. Kalbas pasakė Lietuvos konsulas Čikagoje Dr. P. Daužvardis, Čikagos miesto burmistras Kennelly, Indianos valstybės gubernatorius ir kt. Jungtinis Čikagos lietuvių choras išpildė muzikinę dalį. Minios žmonių buvo didžiai sujaudintos, kai pro paminklą parado eisenoje pražygiavo lietuvių legijonierių daliniai su Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Kartu su jais žygiavo ir Amerikos kariuomenės, laivyno, marinų ir policijos daliniai. O viršum galvų skraidė du lėktuvai, plačiai išskleidę abiejų kraštų tautines vėliavas.

TORONTE STATOMA LIETUVIŲ BAŽNYČIA

Toronto lietuvių Prisikėlimo parapijos bažnyčiai statyti nupirktas sklypas. Dabar daromi paties pastato projektai. Parapijai vadovauja Tėvai Pranciškonai. Pastoracijos sąlygos geros. Žmonės remia naująją parapiją. Manoma dar šį rudenį pradėti statybos darbus.

Grupė šatrijiečių savo šventėje Chicagoje.
Nuotr. Č. Grincevičiaus

ŠATRIJIEČIAI AUGA

Studentų Ateitininkų Meno Draugija "Šatrija", kurios didelis skaičius narių šiuo metu yra Čikagos apylinkėse, birželio 28 d., gražiame paežery, TT Marijonų ūkyje, turėjo savo šventę. Kun. V. Bagdonavičius atlaikė pamaldas už žuvusius šatrijiečius, paskui įvyko iškilmingas posėdis ir literatūros vakaras. Posėdžio metu kalbėjo Č. Grincevičius, šios šventės organizatorius, ir V. Žvirždys. Į "Šatriją" buvo priimti nauji nariai: kun. Dr. A. Baltinis, kun. A. Grauslys, T. Žiūraitis, Ald. Baužinskaitė, D. Brazytė, Dr. D. Narutavičienė, A. Prapuolenytė, V. Būtėnas, St. Džiugas, A. Merkelis, J. Prakapas, Al. Šatas ir Pr. Zaranka. Literatūrinės popietės metu savo kūrybos skaitė Danutė Lipčiūtė, Gražina Tulauskaitė, Stasys Džiugas ir Adolfas Markelis.

KULTŪRINIAME PASAULYJE

● **Dr. Antanas Maceina** šiuo metu dirba prie naujo savo veikalo "Niekšybės paslaptis". Greitu laiku knygų rinkoje pasirodys jo knyga apie šv. Pranciškų iš Asyžiaus "Saulės Giesmė".

● **Petras Babickas,** rašytojas ir poetas, kurio eilėraščiai visuomet dvelkia dideliu optimizmu, dabar gyvena Brazilijoje. Jis neseniai atšventė 50 metų amžiaus sukaktį.

● **Dr. Zenonas Ivinskis** šiuo metu renka lietuvišką medžiagą Goettingeno archyvuose, Vokietijoje. Ten yra perkelti iš Karaliaučiaus istoriniai archyvai.

● **Pianisto A. Kuprevičiaus** koncertai Š. Amerikoje ir Kanadoje praėjo su didžiausiu pasisekimu. Vietinė spauda visur apie A. Kuprevičių atsiliepė palankiai ir puikiai įvertino jo pasirodymus. Net toks "New York Times", kuris pasižymi savo šaltu santūrumu, apie mūsų pianisto koncertą New Yorke paskyrė ilgą ir teigiamą įvertinimą. A. Kuprevičius dabar grįžta į Argentiną.

● **Biliūno palaikai** parvežti iš Zakopanės ir palaidoti Lietuvoje, Švento-sios pakrantėse. Tuo būdu išpildytas šio tautos dainiaus prašymas, kurį jis buvo išsakęs vienoje savo dainoje: "Kai numirsiu, man' pakaskit ant Šventosios upės kranto". Palaikų parsivežti iš Lietuvos buvo nuvykusi komunistinių rašytojų delegacija, kuri savo kalbose visą laiką stengėsi įtikinti, kad Biliūnas buvęs komunistinis rašytojas.

● **Emils Skujenieks,** latvių rašytojas, neseniai atšventęs 50 metų amžiaus sukaktį, yra didelis lietuvių bičiulis, labai gerai mokąs lietuvių kalbą. Jis yra Lietuvių Rašytojų Draugijos narys. Į latvių kalbą jis yra išvertęs apie 15 lietuviškų romanų, 5 scenos veikalus ir daug smulkesnių dalykėlių. Paskutinieji jo vertimai yra Ramono "Kryžiai" ir "Dulkės raudonam saulėleidy". Emils Skujenieks dabar gyvena Clevelande.

● **Jaunimo laikraščiai** turėtų būti ne senių prirašomi, bet tapti pačio jaunimo tribūna — rašo Jurgis Jankus "Darbininko" kūrybos priedo straipsnių serijoje apie jaunųjų rašytojų prieauglį. Toje aktualių straipsnių serijoje savo nuomones

IŠ PAX ROMANA GYVENIMO

Mirė Abbe Joseph Gremaud. Šį pavasarį Pax Romaną ištiko skaudi nelaimė: kovo 21 d. iš gyvųjų tarpo atsiskyrė Abbe Joseph Gremaud, ilgus metus buvęs Pax Romanos gyvoji dvasia.

Kun. Joseph Gremaud gimė 1886 metais Šveicarijoje. Gavęs kunigo šventimus 1911 metais, jis toliau gilinosi filosofijos-teologijos moksluose Friburgo universitete, o vėliau Angelikume, žymiajame domininkonų universitete, Romoje. Neužilgo jis buvo paskirtas filosofijos profesorium St. Michel kolegijoje Friburge ir šias pareigas ėjo iki pat 1951 metų.

Nuo pat jaunų dienų rūpinęsis tarptautiniais klausimais, kun. Gremaud nuoširdžiai bendradarbiavo su vysk. Marius Besson, steigiant Pax Romaną. Antrasis Pax Romanos kongresas 1922 metais išrinko jį vyriausiu organizacijos vadu. 1924 metais jis buvo išrinktas Pax Romanos generaliniu sekretorium ir tame poste išbuvo iki 1946 metų. Atsidėkodamas šiam mielam dvasiškiui už visus jo nuopelnus pasaulio katalikų studentijai, jubiliejinis kongresas Friburge paskyrė jį Pax Romanos garbės generaliniu sekretoriumi.

Kun. Gremaud veikla betgi nesiribojo vien Pax Romana. Jis dar daug dirbo Pasaulio Studentų Tarnyboje, Katalikų Tarptautinių Studijų Sąjungoj, Šveicarų Raudonajam Kryžiuj ir daugelyje kitų šalpos organizacijų. Už jo darbą tarptautinėj universiteto bendruomenėj, Montrealio universitetas pereitais metais jam suteikė garbės doktoratą.

Peržvelgus kun. Gremaud gyvenimą ir darbus, nekyla jokios abejonės, kad visas savo jėgas jis pašventė Kristaus mokslo skleidimui, apaštalaudamas akademinio jaunimo tarpe. Mūsų visų atmintyje jis liks vienu didžiausių Pax Romanos vadų.

Europos paskirtis. Pax Romanos birželio-liepos mėnesių numeris buvo skirtas nagrinėti Europos problemom. Vedamajame rašoma, kad Europos įtakai pasaulyje sumažėjus, jos paskirtis betgi neišnyko, nors ir pasikeitė. Europa vis dar esanti ideologijų kovos lauku, ir europiečių nusistatymas daug dar gali lemti pasaulio istorijoje. Šiuo specialiu numeriu Pax Romana ir nori atkreipti savo narių dėmesį į svarbesnes šių dienų Europos problemas, jų sprendimą Kristaus mokslo šviesoje ir katalikų studentų specifiniu uždavinius.

Pax Romana veikla. Rugpiūčio mėnesio numeryje Pax Romanos generalinis sekretoriatas apžvelgia 1952-53 akademinių metų veiklą. Pradžioje patiekiama pagrindiniai principai, kuriais rėmėsi Pax Romanos studentų ir intelektualų veikimas pereitais metais. Pabrėžiama, kad Pax Romanos veikla yra ne vien darbai atliekami generalinio sekretoriato ir suvažiavimų, bet ir visa tai, ką nuveikia atskiros federacijos bei jų padaliniai. Toliau patiekiama konkretesnis pranešimas apie generalinio sekretoriato nuveiktus darbus ir organizacijos padėtį. Nusiskundžiama finansų nepritekliu, išvardinama visi pereitų metų leidiniai, apžvelgiama Pax Romanos populiarinimo akcijos rezultatai, apgailestaujama, kad sekretoriatas dėl personalo stokos negalėjo užmegsti asmeninius ryšius tik su nedaugeliu federacijų. Studentų ir intelektualų profesiniai sekretoriatai taip pat patiekia savo darbų trumpas apžvalgas. Iš studentų, atrodo, aktyviausias yra socialinės veiklos ir studijų sekretoriatas. Be šio dar reiškiasi farmacistų, misionierių, inžinierių, menininkų, juristų ir medikų studentų sekretoriatai. Baigiant, patiekiama trumpa veiklos apžvalga įvairiuose kontinentuose, įvertinama Pax Romanos bendradarbiavimas su kitom tarptautinėm organizacijom ir suminima svarbesni praėjusių metų suvažiavimai.

Pietų Amerikoj š. m. rugsėjo 17 d. įvyksta Argentinos, Brazilijos, Paragvajaus ir Urugvajaus katalikų studentų regijoninė konferencija. Suvažiavę pietų amerikiečiai diskutuos šių metų Pax Romanos kongreso temą — "Studentas ir akademinė bendruomenė".

Azijos katalikai studentai jau rengiasi plačiai studijų savaitei, kuri įvyks ateinančiais metais. Mr. Rajaratnam ir Indijos Katalikų Universitetų Federacijos dvasios vadas kun. Ceyrac planuoja smulkią studijų programą, kuri bazuosis tema: "Katalikai studentai ir Azijos universitetų modernėjimas".

Austrijos katalikų studentų sąjunga per š. m. Sekmines turėjo dvigubą šventę: metinę konferenciją ir savo ką tik atstatytų namų šventinimą. Visos iškilmės praėjo pakilioj ir džiaugsmingoj nuotaikoj. Dalyvavo delegatai iš Grazo, Innsbrucko ir kitų vietovių, o taip pat ir daugybė svečių, kurių tarpe buvo kardinolas Th. Innitzer, vyriausybės atstovai, daug žymių dvasiškių ir profesorių. Konferencijon atvyko ir visas būrys "fucinų" — italų katalikų studentų, kurie savo linksmumu ir nuoširdumu suvažiavimui suteikė ne tik skaidrios nuotaikos, bet ir tarptautinio bro-

---

karts nuo karto išreiškia žymieji mūsų rašytojai bei visuomenės darbuotojai.

● **Thomas Merton,** vienuolis trapistas viename Kentucky trapistų vienuolyne, kartu yra ir vienas iš labiausiai mėgstamų Amerikos autorių. Prieš keletą metų autobiografinė knyga "The Seven Storey Mountain", kurioje jis aprašė savo jaunystę, atsivertimą į katalikybę ir įstojimą į vienuolyną, buvo labiausiai skaitoma knyga Amerikoje. Neseniai jis vėl parašė knyga "The Sign of Jonas". Ten jis pasakoja toliau apie gyvenimą vienuolyne, kuris skiriasi iš visų kitų vienuolynų savo griežtumu ir visišku asketizmu.

● **Literatūros Lankai** — neperiodinis literatūros žurnalas, kurio jau pasirodė du numeriai, abu išleisti Argentinoje, savo turiniu ir didelėmis pretenzijomis sukėlė nemažą sąjūdį ir susidomėjimą literatūriniais klausimais. Žurnalo iniciatoriai yra dalyvavę "Žemės" antologijoje autoriai ir kiti jaunesnieji rašytojai bei poetai. Ryšium su šio žurnalo keliamomis mintimis ir idėjomis daugely lietuviškų laikraščių prasidėjo aštri polemika.

● **Lietuvių Enciklopedijos** pirmasis tomas greitu laiku pasirodys iš spaustuvės. Pirmąjį tomą spausdinant, kartu rengiami ir kiti enciklopedijos tomai.

● **Sydnėjaus universitete,** Australijoje studijavo pereitą semestrą 7 lietuviai studentai. Laukiama, kad tas skaičius padidės, nes 1953 metais 9 lietuviai baigia aukštesniąsias mokyklas ir pradės studijuoti. Lietuviai studentai yra susibūrę į Australijos Liet. Studentų Sąjungą. Sydnėjaus skyriaus valdybą sudaro V. Doniela, P. Daukutė ir V. Jurskis.

● **Virš dviejų milijonų studentų** lanko aukštąsias Amerikos mokyklas. Jų priskaitoma apie 1700. Kasmet apie 35% baigusiųjų vidurines mokyklas stoja į aukštąsias.

PAX ROMANA KONGRESAS DANIJOJE

Danijoje, ant Skive ežero kranto, prie to paties vardo miestelio, medžiuose paskendusioj Krabeshom pedagogikos aukštosios mokyklos patalpose, liepos 28 - rugpiūčio 3 dienomis vyko tarptautinės katalikų studentų federacijos Pax Romana kongresas. Buvo suvažiavę apie 100 atstovu iš visų kontinentu, atstovaudami 42 tautas. Skirtingų rasių, skirtingų tautų, tačiau priklausydami vienai Pax Romana šeimai, vieningi katalikiškųjų idealų siekime. Jie suvažiavo čia, kad panagrinėtų studentiškojo gyvenimo ir veikimo problemas, kad pasidalintų patyrimais, pasikeistu mintimis. Kaip kiekvienas vaismedis reikalingas apgenėjimo, palaistymo, reikalingas kruopščios priežiūros, taip ir organizacinis veiklumas reikalingas naujų impulsų, naujų metodų, naujų formų. Laikas nestovi. Bėgdamas jis keičia žmogaus išorinį gyvenimą, vidinį pasaulį tačiau siekdamas užkloti sustingimo dulkėmis. Pax Romana, siekdama krikščioniškųjų idealų įgyvendinimo, stengiasi gyveniman išeiti naujomis veikimo formomis, ji pasirenka laikui pritaikytus metodus. Ir šiame kongrese buvo jieškota būdų, buvo jieškota kelių, kaip sėkmingiau kiekviena jai priklausanti federacija galėtų atlikti savo misiją įvairiose gyvenimo srityse. Čia buvo svarstyti intelektualiniai, religiniai, organizaciniai ir tautinio bei tarptautinio bendradarbiavimo klausimai.

Užakcentuotas intelekto — asmenybės ugdymas. Tam atsiekti turi tarnauti katalikų studentų grupės (draugovės, klubai ir t.t.) veikdamos mažomis ekipomis. Tos grupės stengiasi bendradarbiauti su profesoriais, kurie padėtų studentams pasiekti tobulesnio profesinio išsilavinimo ir suformuoti pilnesnę asmenybę. Be to, katalikiškos studentų grupės turi padėti savo nariams šalia universiteto pagilinti žinias filosofijos, teologijos, sociologijos ir kitose panašiose disciplinose.

Puoselėti galimai gyvesnį ir gilesnį religinį gyvenimą savo narių ir kitų studentų tarpe. Skatinti apaštalavimo dvasią, skatinti veiklumą, veržlumą ir nepasitenkinti kitų padarytų darbų pasisavinimu. Ruošti liturginės savaites, kurių metu būtų galima geriau pažinti katalikų Bažnyčios apeigas ir jos tradicijas. Daugiau melstis už savo idėjos brolius, esančius kitur, už pavergtus kraštus ir persekiojamą Bažnyčią.

Toliau kongresas konstatavo, kad katalikai studentai turi aktyviau dalyvauti universitetinės bendruomenės gyvenime. Jie turi formuoti jos dvasinį gyvenimą aukštesniais idealais. Be to, laisvųjų kraštų studentai prašomi į savo šeimą įjungti svetimšalius studentus, ypatingai tuos, kurie yra netekę savo tėvynės, savo namų, savų universitetų.

Kongresas apgailestavo, kad federacijos, tiek tautinėje tiek tarptautinėje plotmėje, permažai dėmesio kreipia į pasikeitimą laikraščiais, biuleteniais, pagaliau straipsniais bei informacijomis. Toks spauda ir informacijomis pasikeitimas yra būtinas, nes duoda naujų impulsų, naujų minčių, pagyvina veikimą. Pagaliau, federacijos turi palaikyti glaudžius ryšius su Pax Romana generaliniu sekretoriatu.

Kongrese buvo iškeltas ir katalikiškųjų misijų klausimas. Visos federacijos įsipareigojo malda ir kitokia pagelba paremti misijų darbą.

Pavergtųjų kraštų atstovai, atskirame posėdyje svarstę veikimo klausimus, priėjo išvados, kad būtų gera tuose universitetuose, kur paskirų pavergtųjų tautų studentų skaičius yra labai mažas, susijungti visiems bendram veikimui. Dvasios vadu tuo atveju pasikviesti arba gyvenamo krašto kunigą, arba visiems pritarus, kurį tremtinį kunigą. Toliau sutarta stengtis užmegsti artimesnius ryšius su vietos universiteto katalikais studentais. Be to, stengtis užsienio spaudoje kelti pavergtųjų kraštų tragediją ir jų studentijos sunkią padėtį.

Kongreso pabaigoje buvo išrinktas naujas direktoriatas. Jo pirmininku išrinktas danas Kasper Kallan. Socialinių reikalų pasekretoriatas iš Liuksemburgo perkeltas į Vokietiją.

Pax Romana kongresą savo atsilankymu pagerbė Apaštališkasis Vikaras Skandinavijai Jo Ekscelencija Vyskupas Dr. Shur. Savo žodyje ragino katalikiškąją studentiją drąsiai ir ryžtingai nešti Kristaus vėliavą ir kelti apsnūdusią žmonijos tikėjimo dvasią.

Sekantis Pax Romana kongresas įvyks kitais metais Anglijoje.

J. V.

---

liškumo atspalvį. Dalyvavo dar ir keletas vokiečių studentų.

Konferencijos pagrindinę paskaitą — "Gyvasis tikėjimas" — skaitė kun. Suso Barun. Buvo veiklos pranešimai iš atskirų vietovių, taip pat pasitarimai, nustatant sekantiems metams veikimo gaires.

Prancūzų katalikų studentų sąjunga FFEC šiais metais švenčia savo 30-ties metų jubilėjų. Šią sukaktį paminėjo visuotinis kongresas Paryžiuje, į kurį suvažiavo apie 800 delegatų iš visų Prancūzijos kampų. Pagrindinė diskusijų tema buvo "Asmeniniai studento tikėjimo pagrindai".

Malajų katalikų studentai susiorganizavo tik 1938 metais, tačiau jų draugija labai gyvai pasireiškia Pax Romanos federacijų šeimoj. Dideli nuotoliai neleidžia jiems dalyvauti Pax Romanos kongresuose, tačiau kongresų temas jie išdiskutuoja namie ir padarytų išvadų santraukas nusiunčia generaliniam sekretoriatui. Pereitais metais malajiečiai labai stropiai pravedė Pax Romanos populiarinimo akciją. Šiaip jie nuolat rengia rekolekcijas, studijų dienas, paskaitas, skirtas supažindinti kitus Azijos studentus su katalikybe.

Studentai - piligrimai. Kas met per Sekmines Prancūzijoje vyksta didelė maldininkų kelionė iš Paryžiaus į Chartres. Stebėtina, kad maldininkų būrį sudaro ne senyvo amžiaus žmonės, o to krašto jaunimas — studentai. Šiais metais jų susidarė net 10,000. Kad tokia didelė minia nepakriktų, visi studentai buvo suskirstyti į grupes, po 60 kiekvienoj. Grupės turėjo po dvasios vadą — palydovą, kuris kelionės metu taip pat vadovavo diskusijoms. Pagrindinis šių metų maldininkų motto buvo "Kristus — mūsų viltis". Šis šūkis buvo visų pokalbių, diskusijų ir meditacijų centre. Pusę kelio piligrimai važiavo traukiniu, o paskui ėjo pėsti, melsdamiesi, bendrai kalbėdami rožančių, giedodami. Po dviejų dienų maldininkai pasiekė savo tikslą — Chartres Notre-Dame katedrą. Ten kardinolas Feltin atlaikė iškilmingas šv. mišias, maldininkams nuoširdžiai giedant didingus Bažnyčios himnus.

Tokioj maldos iškyloj Prancūzijos jaunimas randa dvasinį atsinaujinimą, grįžta namo pasisėmę jėgų gyventi krikščioniškam pamaldume, aukotis artimui.

P. R. intelektualai leidžia bibliografinį biuletenį **"Scrinium"**, kuriame sužymimos svarbesnės knygos, išleidžiamos visame pasaulyje. Biuletenis pasirodo šešis kart metuose. Jo prenumerata — trys doleriai.

Pax Romanos metinis kongresas įvyko š. m. liepos 28 — rugpiūčio 3 dienomis Krabbesholme, Danijoje. Apie suvažiavimo eigą plačiau bus sekančiame numeryje.

Kęst. A. K.

STOVYKLAVO LIETUVIŲ JAUNIMAS EUROPOJE

Liepos mėn. Šveicarijoje, Saas vietovėje, ne per toliausia nuo Zuericho, vasarinėje stovykloje atostogas praleido 82 lietuviai vaikai iš Vokietijos, daugiausia Diepholzo gimnazijos mokiniai. Atostogavimo sąlygos buvo palankios. Rugpiūčio mėn įvyko vasaros stovykla amerikiečių zonoje Vokietijoje, netoli Augsburgo. Stovyklavo 150 lietuvių vaikų. Britų zonoje 80 vaikų stovyklavo Eteyerbergo pušyne.

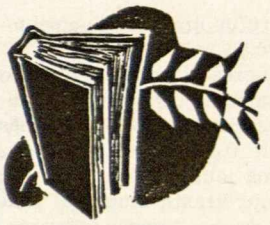

ATSKLEISTA KNYGA

POPIEŽIAUS LAIŠKAI ŽMONĖMS

Čikagiškis Lietuviškos Knygos Klubas išleido italų rašytojo G. Papini knygą "Popiežiaus Celestino VI Laiškai Žmonėms", verstą į lietuvių kalbą Dr. P. Mačiulio, kurs Lietuvoj buvo išleidęs ir kitą didelį to paties rašytojo veikalą — "Kristaus Istorija".

Tie popiežiaus laiškai buvo parašyti tuoj po šio antrojo pasaulinio karo sukrėtimų ir jais rašytojas norėjo prabilti iš gilumos šaukiančiu, apokaliptiniu balsu. Tas karas rašytojui dar aiškiau parodė, kad pasaulis yra susiskaldęs į dvi niekad nesuderinamas sistemas, kurių vardas būtų, kaip rašytojas sako, arba "Meilė arba Mirtis".

Jeigu savo "Kristaus Istorija" Papini norėjo patraukti kuo daugiau žmonių prie Evangelijos šviesos, tai šiąja knyga jis norėjo tas pačias mintis dar daugiau sukrėsti. Kai anos knygos, parašytos tuoj po rašytojo atsivertimo 1920 metais, stilius toks paprastas ir populiarus, tai šioj po dvidešimt penkerių metų brandaus veikimo pasirodžiusioj tvyksteli tartum žaibo ugnis — sukrėsti, išjudinti, priversti susimąstyti.

Niekad nebuvusio popiežiaus Celestino VI lūpomis kalba čia pats rašytojas į įvairios rūšies žmones — tikinčius ir netikinčius, krikščionis ir pagonis, poetus ir mokslininkus, moteris ir žydus, valdovus ir pavaldinius. Tačiau tos kalbos, tie laiškai turi vieną bendrą temą, vieną bendrą šaltinį — arba reikalą visiems atsinaujinti arba pavojų žūti.

Rašytojo žodis čia teka "iš karšto širdies kraujo". Nes tik tuo būdu jis dar tikisi paveikti skaitytoją neleisti jam "sustingti įpročio, patogumo krikščionybėj". Čia prabyla poetas, mistikas. Jis, žinoma, atstovauja savo privačiai, ne Bažnyčios minčiai, tačiau jo uolumas laimėti daugiau sielų tuo dinamišku būdu nepeiktinas.

Papini stiliaus dinamiškumas taip pat eina išvien su rašytojo drąsa ir atvirumu, kai kur siekiančiu net realizmo ribų. Knyga buvo greit išversta į daugelį Europos kalbų, bet susilaukė ir kontroversinių atsiliepimų, ir jie daugiausia sukosi apie rašytojo stilių. Pav. kai kurie amerikiečių kritikai kaip tik buvo rezervuotai atsiliepę dėl vietomis perdaug aštraus asmeninio autoriaus stiliaus.

Giovanni Papini

Žinoma, tikras popiežiaus laiškas neturėtų tokių ryškių svyravimų, kokių užtinkame čia. Bet jis galbūt neturėtų ir meninių vertybių, kokiomis iškyla šis rašytojas, kalbėdamas, sakysim, žmonėms be Kristaus.

"Norėčiau giedoti jums šitą kosminę ir mistinę poemą, norėčiau strofomis kerubinų kalba rečituoti, norėčiau jums parodyti šitą žaibais švytinčią epopėją, kur yra surašytas žmogaus gyvenimas viename kvadrate, kurs reiškia visiems atsikvėpimą ir amžinybę. Jei jūs galėtute šitą svaiginantį veikalą, prasidėdantį pergalės giesme ir užsibaigiantį ditirambais, su manimi išbandyti, jei jums šitą giesmę pavyktų skanduoti, ko nesugebėtų įsivaizduoti joks žemiškas įsivaizdavimas, aš esu tikras, kad jūsų užrištos akys atsivertų šitai džiugiai šventei, kuri apšviečia ir visą mano esmę uždega".

Tad skaitydami turim neužmiršti, kad Papini yra Dantės, Savanorolos sūnaitis, kuriame rūsi krikščionybės visuotiniškumo ugnis.

Ir štai to uolumo siekimai, kad poetas skausmą paverstų džiaugsmu, kad istorikas istorijos beprasmiškumui duotų prasmę, kad moteris geresniu padarytų tą kurs ją pažemino, ir kad tuščia bedievio kalba — jis pats nesižinodamas sukasi dievybėj lyg aklas.

Esame prie paskutinės dilemos: Meilė ar Mirtis. Visa kita yra literatūra. Taip sako Papini. Šioj žūtbūtinėj kovoj šansai beveik lygūs. Tačiau, mano rašytojas, jeigu ir pasisektų komunizmui užlieti pasaulį, krikščionybė nežus, kai jos valdžia ne iš šio pasaulio. Ji vistiek liks žmonių širdyse, kaip ilgesys Kristaus paskelbtos tiesos, kuri yra ne kas kita kaip **meilė**. Blogis čia tesuvaidintų tik pereinamąją rolę, kad po to gėris dar skaidriau nušvistų.

A. Tyruo'is

ST. BŪDAVO "LORETA"

Prieš kurį laiką mūsų spaudos kioskuose pasirodė kun. St. Būdavo romanas "Loreta". Tai jau antra peržiūrėta laida. Kai kurie momentai yra pakeisti, dialogai papildyti, tačiau visumoje didesnių pakeitimų nėra padaryta. Romano pagrindinė veikėja Gražina, vėliau sesuo Loreta, pasiliko ta pati švelni, kartais nesuprantama romantikė. Nors ji dažnai nepagrįstai nuotaikinga, melancholiška, tai vėl staigi ir neišaiškinama savo jausmuose bei veiksmuose, skaitytojas nejučiomis jai simpatizuoja, nes Gražina jauna, įsimylėjusi ir kenčianti. Jos sprendimas tapti vienuole parodo ją savotiška heroje, nes už vienuolyno sienų ji palieka tris ją mylinčias širdis — tėvo, sesers ir inžinieriaus Vytauto.

Knyga įdomiai parašyta, lengvai skaitoma, charakteriai keliais bruožais vaizdžiai sukurti, o pagrindinių įvykių fone aškiai matosi Lietuvos miestelio ir jo susmulkėjusių miestelėnų buitis.

St. Būdavas — "Loreta". Romanas Išleido Europos Lietuvių Leidykla "Bendrija". Spaudė NIDOS spaustuvė 3, Southern Row, London, W. 10. 172 psl. Antroji peržiūrėta laida. Viršelis Kazimiero Dargio.

G. M.

● **A. Tyruolis** išleidžia sonetų rinkinį "Laukų liepsnos". Atspausta bus gerame popieriuje, 45 psl. Viršelį piešė dail. P. Osmolskis. Leidžia Ventos leidykla Vokietijoje.

● **Jurgio Jankaus** romanas "Namas geroj gatvėj" greit pasirodys knygų lentynose. Leidžia Ventos leidykla Vokietijoje, bus apie 280 psl. Viršelį piešė dail. A. Bielskis.

● **J. Kėkštas** išleidžia poezijos rinktinę, pavadintą "Etapais". Knyga apims eilėraščius 1933—53 m. Leidžia Ventos leidykla.

PLAČIAME PASAULYJE

NEW YORK, N. Y.

Studentai veikia. Liepos 23 d., Apreiškimo par. salėje įvyko vietos at-kų kuopos susirinkimas. Svečių tarpe turėjome At-kų Feder. Vadą prof. S. Sužiedėlį, "Ateities" redaktorių P. Jurkų, kun. V. Dabušį. Labai įdomią paskaitą apie Vaižgantą skaitė prof. J. Brazaitis, išsamiai išnagrinėjęs rašytojo kūrybos stilių, charakterius ir juose esančias savybes, būdingas ne tik lietuvių tautai, bet ir visai žmonijai: kova tarp blogio ir gėrio, kūniškojo ir sieliškojo pradų.

Einamuosiuose reikaluose buvo aptarti artėjančios stud. at-kų stovyklos klausimai, perskaityta numatyta programa, apsvarstytos nuvykimo galimybės.

Susirinkimui pirmininkavo R. Šomkatė, sekretoriavo I. Banaitytė. Užbaigai kun. J. Pakalniškis susirinkusiems parodė savo paties suktą vaizdų filmą iš kelionės per Floridą ir skautų šios vasaros stovyklos prie Niagaros krioklių.

— Lygiai po mėnesio toje pačioje salėje studentai vėl susirinko jau nebe už kalnų esančios stovyklos paskutiniam pasitarimui. Susirinkimą pravedė I. Mikulskytė, sekretoriavo I. Dumbrytė. Buvo perskaitytos smulkios informacijos, patiektos stovyklos rengimo komisijos. Stovyklon norinčių važiuoti užsiregistravo apie 20. Kadangi stovyklos metu įvyks ir suvažiavimas - konferencija bei naujos C. Valdybos rinkimai, susirinkimas balsavo ir išrinko savo atstovus: R. Šomkaitę, B. Kulytę, Ž. Daugėlaitę ir R. Kontrimą.

Kuopa atsisveikino su savo pirmininke Ž. Daugėlaite, kuri rudenį išvyksta į Washingtoną tęsti medicinos studijų. Jos vadovaujama New Yorko stud. at-kų draugovė buvo pasiekusi savo veiklos bene auksinį laikotarpį. Ateityje pirmininko pareigas eis buvęs valdybos vicepirm. Gražvydas Botyrius.

Kor.

ADELAIDE, AUSTRALIJA

Jaunesnieji ateitininkai buriasi. Kuopa nors dar visai jauna, nors ir neturi daug narių, bet veika sparčiai. Valdybą sudaro R. Plokštytė — pirm., J. Martinkutė — sekr., ir R. Ivoškaitė — ižd. Kuopos globėjais yra p. A. Stepanienė ir p. B. Grubliauskas. Kuopos meno pajėgos, kaip R. Plokštytė ir E. Rukštelytė, kartais prisideda prie vietos lietuvių ruošiamų parengimų.

Šiuo metu kuopos nariai intensyviai ruošiasi kuopos šventei, kurios metu kandidatai at-kai duos iškilmingą pasižadėjimą. Taip pat bus pašventinta kuopos vėliava. Menėje šventės dalyje yra numatyta pastatyti vaidinimas "Gailė ir Žirgonė".

Susirinkimai. Kuopa renkasi kartą 3-se savaitėse. Liepos 19 d. buvo sušauktas susirinkimas p.p. Petrikų bute. A. Stepanienė vaizdžiai kalbėjo apie lietuvę rašytoją M. Pečkauskaitę, pabaigai paskaitydama ištrauką iš "Sename dvare". B. Grubliauskas paaiškino ateitininkiško ženklelio kilmę ir reikšmę.

Vaišingų šeimininkų paruoštos vakarienės metu Petrikaitė pravedė Lietuvos istorijos ir geografijos žinojimo konkursėlį, kurį laimėjo pirmąja R. Ivoškaitė.

Šalpos klausimais. Kuopa yra pasiryžusi šelpti savo idėjos draugus mokls. at-kus, dar vargstančius Vokietijoje. Išaiškinus siuntimo techniškuosius klausimus, nutarta tolimesnę šalpą teikti pinigais.

Antanas Stepanas

* * *

— Benediktas Neverauskas ir Vita Polikaitytė, abu Detroito ateitininkai, šią vasarą sukūrė šeimos židinį.

— Rimantas Ivaška, Bostono stud. at-kų draugovės narys, atlieka karo tarnybą Oklahomoje.

— Dr. Justinas Pikūnas, žymus ateitininkų veikėjas ir Detroito universiteto profesorius, vedė Reginą Liesiunaitytę iš Montrealio.

— Petras Žemaitis, studijuojąs mediciną Frankfurto u-te Vokietijoje, buvo parvykęs trumpom atostogom į Čikagą ir, pratęsęs vizas, vėl išvyko į Frankfurtą.

— Dr. Jonas Grinius Laisvosios Europos Universitete, Strasbourge, yra lietuvių studentų globėjas.

— Vytautas Memėnas, Romos Gregorianumo U-to studentas, vasaros atostogoms buvo atvykęs į Čikagą pas tėvus.

— Algis Vedeckas jau antrus metus tarnauja JAV kariuomenėje. Šiuo metu tarnybą atlieka Vokietijoje.

— Vytautas Vebeliūnas, buvęs MAS CV narys, šį rudenį baigs karo tarnybą JAV marinų daliniuose.

— Romas Kisielius, uolus "Ateities" bendradarbis, šiuo metu Aliaskoje atlieka karinę prievolę.

— Aldona Baužinskaitė, baigusi Maryville College, St. Louis, nuo rudens semestro tęs sociologines studijas Fordhamo universitete New Yorke.

— Kun. J. Pakalniškis, New Yorke, padarė dokumentinį filmą, vaizduojantį "Ateities" žurnalo istoriją.

— Dr. A. Maceina šią vasarą dalyvavo Hamburge įvykusiame tarptautiniame mokslininkų kongrese.

— Paulius Stelingis baigė Santiagos universitetą Čilėje ir gavo visuotinės literatūros licencijato laipsnį. Toliau ruošis doktoratui.

— Jonas Žadeikis, studijavęs Italijoje agronomiją ir dabar gyvenąs Kolumbijoje, atvyko į Ameriką ir apsigyveno Čikagoje.

— Kun. Anicetas Tamošaitis, S. J., birželio 28 d. Čikagoje atlaikė pirmąsias šv. mišias.

— Česlovas Grincevičius, "Vidurnakčio vargonų" autorius ir šatrijiečių organizatorius Amerikoje, vasaros atostogas praleido bekeliaudamas po tolimuosius vakarus ir Meksiką.

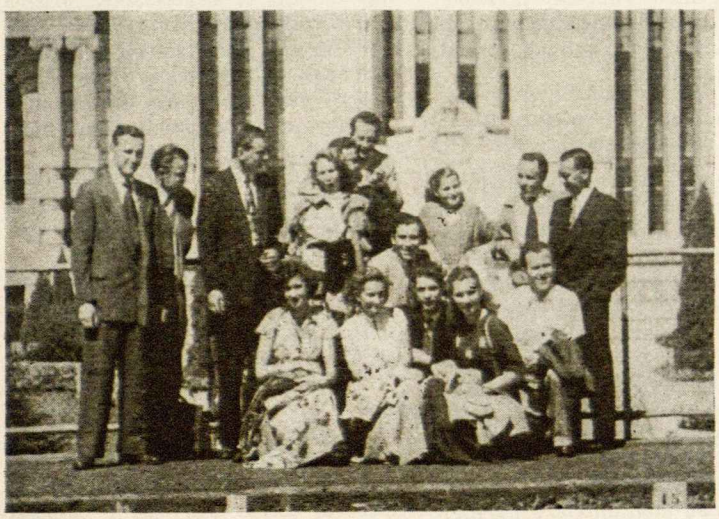

Melburno ateitininkai su prijaučiančiais. Pirmas iš dešinės būrelio pirmininkas Vyt. Čižauskas.

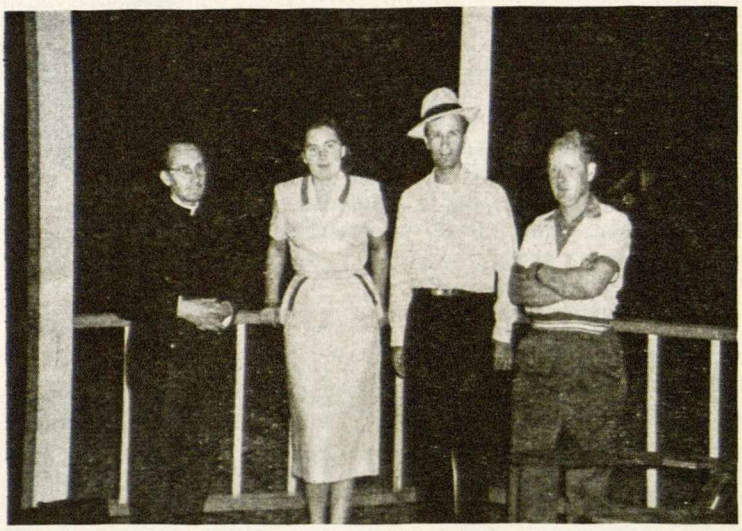

Kairėje — Moksl. at-kų gegužinės, įvykusios per šv. Oną Hinsdale, Ill., rengėjai: kun. P. Gedvila, jaunųjų ateitininkų vadovas; Ald. Krikščiūnaitė, SAS C. Valdybos vicepirmininkė; kun. V. Rimšelis, SAS dvasios vadas; Ad. Vilušis, MASCV pirmininkas.

Kairėje apačioje — šv. Kryžiaus mokyklos jaunesnieji moksleiviai ateitininkai su kuopos globėju Bal. Brazdžioniu, dalyvavę vienoje radijo programoje Chicagoje.

Nuotr. Gulbinsko

MŪSŲ DIDYSIS EGZAMINAS

TIK VIENYBĖJE GALYBĖ

Šiuo šūkiu kiekvienas ateitininkas turi gyventi ateinančius keturis mėnesius. Tik visi ateitininkai, gerai supratę šį taip svarbų reikalą ir nuoširdžiai jį parėmę, galės pasiekti reikiamų rezultatų. O tas didysis reikalas yra — sukelti ateitininkiškam veikimui paremti reikiamą sumą pinigų. Tai mes padarysime, jei būsime vieningi.

Visų ateitininkų registracija

Neįmanomas bet koks didesnis vajus, jei neturima savo narių kartotekos. Todėl visos sąjungos (tas neliečia studentų, nes jie jau prisiuntė) tuojaus pat paragina atskiras vietoves bei vienetus, kad sudarytų tikslius narių sąrašus, jų vieną egz. persiunčia S-gos Centro Valdybai, kitą Feder. Vyr. Valdybai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Taip pat ir atskirai gyvenantieji ateitininkai prašomi savo pavardę ir adresą pranešti S-gos Centro Valdybai ir Feder. Vyr. Valdybai. Tik visų uoliu ir sutartinu darbu bus galima atsiekti reikiamų rezultatų.

Lėšos Federacijos ir atskirų S-gų veiklai plėsti

Federacijos Vyriausioji Valdyba, pasiremdama 1950 metų sausio mėn. 28 d. nutarimu ("Savu Keliu" Nr. 2), yra pasiryžusi iš visų sąjungų tiksliai išreikalauti jai priklausomą dalį nuo narių mokesčio (—25%). Iki šiol šis reikalas buvo labai apleistas, nors įstatuose aiškiai numatyta nario mokesčio suma ir kaip jis paskirstomas. Įstatai parašyti tam, kad nariai juos vykdytų. Taip pat Federacijos Vyr. Valdyba dės pastangų, kad jos padaryti nutarimai būtų vykdomi ir 25% nuo visų ateitininkiškų parengimų gryno pelno būtų persiųsta Fed. Vyr. Valdybai. Nuo dabar kitiems reikalams parengimų pelno procentai nebus reikalaujami. Taip pat atpuls reikalas skirti 25% "Ateities" reikalams, bet būkime sąžiningi ir įvykdykime tai, ką Federacijos Vyr. Valdyba patvarko.

Ateitininkų Federacijos ir atskirų sąjungų veiklai tinkamai išplėsti nario mokesčių nepakanka. At-kų Fed. Vyriausioji Valdyba nutarė savo narių ir bičiulių tarpe pravesti plataus masto piniginį vajų ir iš sutelktų lėšų paremti atskirų sąjungų bei At-kų Šelpimo Fondo veiklą. Vadinasi, atskiros sąjungos bei vienetai tuo tarpu nuo bet kokio platesnio masto lėšų telkimo susilaiko, išskyrus vietinio pobūdžio tradicinius parengimus, o visą savo energiją nukreipia į visos Federacijos piniginį vajų. Tam reikalui rengiami trys stambūs laimėjimai: **naujas automobilis** — Ford Sedan, **televizijos aparatas** ir **skalbimui mašina.** Kiekvienam ateitininkui bus išsiuntinėta laimėjimams knygelė su lydimuoju raštu ir paaiškinimais bei platinimo sąlygomis. **Čia norima stipriai pabrėžti, kad visi ateitininkai - moksleiviai, studentai ir sendraugiai — pajustų pareigos į šį vajų nuoširdžiai įsijungti ir prisiųstus bilietus paskubėtų išplatinti.** Mes tikimės, kad kiekvienas ateitininkas ar ateitininkų bičiulis, gavęs laimėjimų knygelę, ją išplatins arba pats visą nupirks ir nedelsdamas prisiųs mums priklausomą sumą. Jums, Mielieji Bičiuliai, tas kaštuos tarp 2-10 dol. arba truputį triūso juos išplatinti, o visų bendromis pastangomis susidarys nemaža pinigų suma mūsų veikimui plėsti. Čia pat reikia priminti, kad ateinančiais metais mes turėsime Chicagoje visuotiną ateitininkų konferenciją, kurios parengimui taip pat reikės nemaža lėšų.

Pinigus su laimėjimų knygelės šaknele prašome grąžinti At-kų Feder. Gener. Sekretoriui kun. V. Dabušiui, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., nevėliau, kaip iki 1954 m. sausio 1 d.

Laimėjimų paskirstymas įvyks 1954 m. sausio 10 d. Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, "Ateities" koncerto metu. Tad visi į didžiąją talką.

At-kų Fed. Vyriausioji Valdyba

Kopos Kuršių mariose

MALONUS "ATEITIES" SKAITYTOJAU,

Nepamirškite, kad šiais metais "Ateitis" verčiasi vien tik iš prenumeratos. Labai mažai kas yra mus kitu būdu parėmę. O ir garbės prenumeratoriai gerokai sumažėjo. Vienok mes galėtume iki metų pabaigos galą su galu sudurti, jei visi skaitytojai mums atsilygintų. Skaitytojai mums dar yra skolingi 2000 dolerių. Gal ir Tamsta esi jų tarpe ir nežiūrint paraginimų dar už šiuos metus prenumeratos mokesčio neatsiuntėte. Jums tas tik 4 dol. kainuoja, o mums, visus sudėjus į krūvą, — 2000 dol. Be šios sumos "Ateitis" toliau eiti negalės, tad nebūkite jos duobkasys. Laukiame ir tikimės, kad iki spalio mėn. 1 dienos neliks nė vieno skolingo už šių metų "Ateities" prenumeratą. Pasistenkite pateisinti mūsų viltis.

"ATEITIES" administratorius

ATSIŲSTA PAMINĖTI

LITERATŪROS LANKAI, Nr. 2, 1953 m. Neperiodinis poezijos, prozos ir kritikos žurnalas, redaguojamas K. Bradūno, J. Girniaus, J. Kėkšto, H. Nagio ir A. Nykos-Niliūno, leidžiamas Buenos Aires.

KNYGŲ LENTYNA, Nr. 3-4, 1953 m. kovas-balandis. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo K-to leidžiamas Lietuvių Bibliografinės Tarnybos biuletenis, išeinąs Danville, Ill.

Stasius Būdavas — LORETA. Romanas. Antroji peržiūrėta laida. Išleido Europos Lietuvių Leidykla "Bendrija". Viršelis K. Dargio. 172 psl. Kaina — 1,80 dol.

Prosper Mérimée — KOLOMBA. Romanas. Išvertė Ant. Valiukėnas. Išleido Knygų Leidykla TERRA. 220 p.

Viktoras Rimšelis, M.I.C. — NATURA ET PECCATUM — Disertacija teologijos daktaro vardui gauti. Knyga parašyta lotynų kalba, turi 195 psl.

TĖVYNĖS SARGAS — kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas, 1953 m. Nr. 1. Turiny: Dr. Šerkšnas — kultūrinis Lietuvos atstatymas; Prel. Tulaba — Tikinčiųjų pareigos valstybei, Dr. Ramunas — Krikšč. demokratijos pasaulėžiūriniai metmenys, Dr. Raulinaitis — Lietuvos valstybės konstitucija, J. Matulionis — Lietuvos kaimas, Dr. Škėrys — Lietuvos miškų ūkio perspektyvos, A. Gražiūnas — Krikšč. demokratija akcijoje. Plati apžvalga. Numeris kainuoja 2 dol., 176 psl.

M. Matukas — TIKROVĖS SUVOKIMAS; filosofinio pobūdžio knygelė. Turinyje: 1. Tiesa ir tikrybė, 2. Pažinimo galios, 3. Tiesos patikimumas.

LIETUVA, Nr. 4, 1953 m. periodinis politikos žurnalas, leidžiamas Lietuvos Laisvės Komiteto.

Vaižgantas — RIMAI IR NERIMAI; išleido Tėviškėlė, liet. vaikų laikraštis.

ALp(LKA)1786
1953, Nr.7

90.725.158